

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

2020. gada 16. decembrī*

Konkurence – Uzņēmumu apvienība – Ātrslidošanas sacensības – Lēmums, ar ko konstatēts LESD 101. panta pārkāpums – Sporta federācijas regulējums – Konkurences tiesību un sporta specifikas saskaņošana – Derības sporta jomā – Sporta šķirējtiesa – Pamatnostādnes naudas sodu aprēķināšanai – LESD 101. panta teritoriālā piemērošanas joma – Konkurences ierobežojums mērķa dēļ – Korektīvi pasākumi

Lietā T-93/18

International Skating Union, Lozanna (Šveice), ko pārstāv *J.-F. Bellis*, advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *H. van Vliet*, *G. Meessen* un *F. van Schaik*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Mark Jan Hendrik Tuitert, ar dzīvesvietu Hogmadē [*Hoogmade*] (Nīderlande),

Niels Kerstholt, ar dzīvesvietu Zeistā [*Zeist*] (Nīderlande),

un

European Elite Athletes Association, Amsterdama (Nīderlande),

ko pārstāv *B. Braeken* un *J. Versteeg*, advokāti,

personas, kas iestājušās lietā,

par prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt Komisijas Lēmumu C(2017) 8230 *final* (2017. gada 8. decembris) par procedūru atbilstoši LESD 101. pantam un EEZ līguma 53. pantam (Lieta AT/40208 – Starptautiskās Slidošanas savienības atbilstības noteikumi),

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs S. Žervazoni [*S. Gervasoni*], tiesneši L. Madise [*L. Madise*], P. Niuls [*P. Nihoul*], R. Frendo [*R. Frendo*] (referente) un H. Martins i Peress de Nanklaress [*J. Martín y Pérez de Nanclares*],

* Tiesvedības valoda – angļu.

sekretāre: E. Artemiu [*E. Artemiou*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2020. gada 12. jūnija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

I. Tiesvedības rašanās fakti

A. Starptautiskā Slidošanas savienība

- 1 *International Skating Union* [Starptautiskā Slidošanas savienība] (turpmāk tekstā – “prasītāja” vai “ISU”) ir vienīgā starptautiskā sporta federācija, ko atzinusi Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK); tā ir atbildīga par daiļslidošanas un ātrslidošanas uz ledus regulēšanu un pārvaldību pasaules mērogā.
- 2 Prasītāja sastāv no valstu federācijām, kas pārvalda daiļslidošanu un ātrslidošanu uz ledus attiecīgās valsts mērogā (turpmāk tekstā – “biedri”). Pēdējās minētās sastāv no vietējiem slidošanas klubiem un apvienībām, kuru sportisti, būdami individuāli biedri, praktizē ātrslidošanu vai daiļslidošanu kā saimniecisko darbību.
- 3 Prasītāja veic arī komercdarbību, rīkojot vislielākā mēroga starptautiskas ātrslidošanas sacensības, un tai pieder visas tām saistītās tiesības. Prasītājas rīkotās starptautiskās sacensības ietver, piemēram, Eiropas ātrslidošanas čempionātus un pasaules ātrslidošanas čempionātus uz garās trases un šorttrekā, ātrslidošanas pasaules kausa izcīņu uz garās trases un ātrslidošanas pasaules kausa izcīņu šorttrekā. Papildus tam prasītāja rīko ziemas olimpisko spēļu ātrslidošanas sacensības – starptautisku sacensību veidā.

B. Prasītājas pieņemtie noteikumi

- 4 Būdama organizācija, kurai uzticēta daiļslidošanas un ātrslidošanas uz ledus pārvaldība pasaules mērogā, prasītāja ir atbildīga, piemēram, par to dalības noteikumu pieņemšanu, kurus tās biedriem, kā arī individuāliem slidotājiem ir pienākums ievērot.
- 5 Prasītājas pieņemtie noteikumi ir izklāstīti tās statūtos, kas ietver tās “satversmi” un procesuālās normas, vispārīgos un speciālos noteikumus, tehniskos noteikumus, ētikas kodeksu, antidopinga noteikumus, noteikumus par antidopinga procedūrām un visus spēkā esošos prasītājas paziņojumus.
- 6 Starp šiem noteikumiem prasītājas vispārīgo noteikumu 102. un 103. noteikumā (turpmāk tekstā – “Atbilstības noteikumi”) ir izklāstīti nosacījumi, ar kādiem slidotāji var piedalīties ātrslidošanas un daiļslidošanas sacensībās, kuras ietilpst prasītājas atbildības jomā. Kopš 1998. gada Atbilstības noteikumos ir bijusi paredzēta vispārēja iepriekšējas apstiprināšanas sistēma (turpmāk tekstā – “atļauju piešķiršanas procedūra”), kas paredz, ka slidotāji var piedalīties vienīgi sacensībās, kuras atļāvusi prasītāja vai tās biedri un kuras rīko prasītājas apstiprināti pārstāvji, ievērojot prasītājas noteikumus. Šīs lietas vajadzībām nozīmīgas ir Atbilstības noteikumu redakcijas, kas datētas ar 2014. gada jūniju (turpmāk tekstā – “2014. gada Atbilstības noteikumi”) un ar 2016. gada jūniju (turpmāk tekstā – “2016. gada Atbilstības noteikumi”).

- 7 Attiecībā uz 2014. gada Atbilstības noteikumiem no 102. noteikuma 2. punkta c) apakšpunkta un 7. punkta – kopsakarā ar 103. noteikuma 2. punktu – izriet, ka gadījumā, ja profesionālie slidotāji un prasītājas pārstāvji piedalās sacensībās, ko nav atļāvuši nedz prasītāja, nedz tās biedri, viņi sevi pakļauj riskam, ka tiks piemērota sankcija – izslēgšana uz visu mūžu no jebkurām sacensībām, kuras rīkojusi prasītāja.
- 8 Saskaņā ar 102. noteikuma 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu (2014. gada redakcijā) personai “ir priekštiesības piedalīties pasākumos un sacensībās, kas ietilpst *ISU* atbildības jomā, ja šī persona ievēro *ISU* principus un politikas, kas izklāstīti *ISU* statūtos”.
- 9 Kopš 2002. gada 102. noteikuma 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktā bija noteikts, ka “atbilstības nosacījums [bija] paredzēts tam, lai nodrošinātu *ISU* – kas savus finansiālos ieņēmumus izmanto *ISU* sporta disciplīnu pārvaldībai un attīstībai, kā arī *ISU* biedru un tās slidotāju atbalstīšanai – saimniecisko interešu un citu interešu pienācīgu aizsardzību”.
- 10 2016. gada jūnijā Atbilstības noteikumi tika pārstrādāti, tajos grozot, piemēram, noteikumus attiecībā uz sankciju piemērošanu. Kopš tā laika saskaņā ar 102. noteikuma 7. punktu sankcijas gadījumiem, ja sportisti piedalās sacensībās, kuras ietilpst prasītājas atbildības jomā, bet kurām nav izsniegta tās atļauja, tiek noteiktas atkarībā no pārkāpuma smaguma. Šajā sistēmā pirmā pārkāpuma gadījumā ir paredzēts brīdinājums, gadījumā, ja piedalīšanās neatļautās sacensībās ir notikusi nolaidības dēļ – izslēgšana uz laiku līdz 5 gadiem, gadījumā, ja piedalīšanās neatļautās sacensībās ir apzināta – izslēgšana uz laiku līdz 10 gadiem un, visbeidzot, par ļoti smagiem pārkāpumiem, konkrēti, gadījumā, ja piedalīšanās neatļautās sacensībās apdraud prasītājas integritāti un kompetenci – izslēgšana uz visu mūžu.
- 11 Turklāt 2014. gada Atbilstības noteikumos ietvertā norāde par prasītājas saimniecisko interešu pienācīgu aizsardzību 2016. gada redakcijā ir dzēsta. Jaunajā 102. noteikuma 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktā tagad ir noteikts, ka “atbilstības nosacījums ir paredzēts tam, lai nodrošinātu [prasītājas] – kas savus finansiālos ieņēmumus izmanto *ISU* sporta disciplīnu pārvaldībai un attīstībai, kā arī *ISU* biedru un tās slidotāju atbalstīšanai – ētikas vērtību, statūtos noteikto mērķu un citu tiesiski pamatotu interešu pienācīgu aizsardzību”.
- 12 Turklāt ir jānorāda, ka, kopš 2006. gada 30. jūnija prasītājas satversmes 25. pantā (turpmāk tekstā – “šķirējtiesas noteikumi”) ir paredzēta iespēja slidotājiem celt prasību attiecībā uz lēmumu par neatbilstību, bet vienīgi Sporta šķirējtiesā (turpmāk tekstā – “CAS”) Lozannā (Šveice).
- 13 Prasītāja 2015. gada 25. oktobrī publicēja Paziņojumu Nr. 1974 “Atvērtās starptautiskās sacensības”, kurā ir noteikta kārtība, kādā atļauju piešķiršanas procedūras ietvaros iegūstama atļauja rīkot atvērtas starptautiskās sacensības. Šī procedūra ir piemērojama gan attiecībā uz biedriem, gan uz rīkotājiem, kas ir trešās personas.
- 14 Paziņojumā Nr. 1974 ir paredzēts, ka visām šīm sacensībām iepriekš ir jāsaņem atļauja no prasītājas padomes un tās jāriko atbilstoši tās noteikumiem. Attiecībā uz termiņu, kurā iesniedzams lūgums piešķirt atļauju, minētais paziņojums ietver nošķirumu starp biedriem un rīkotājiem, kas ir trešās personas. Proti, rīkotājiem, kas ir trešās personas, savi lūgumi ir jāiesniedz vismaz sešus mēnešus pirms paredzētās sacensību norises dienas, savukārt attiecībā uz biedriem šis termiņš ir samazināts līdz trim mēnešiem.
- 15 Turklāt Paziņojumā Nr. 1974 ir uzskaitīta virkne prasību – vispārīgas, finansiālas, tehniskas, sporta un ētikas, kuras ikvienam rīkotājam ir jāievēro. Vispirms – no šā paziņojuma izriet, ka ikvienam lūgumam piešķirt atļauju ir jāpievieno tehniska un sporta informācija, piemēram, informācija par sacensību norises vietu un piešķiramo balvu apmēru, kā arī vispārīga un finanšu informācija, piemēram, komercdarbības plāni, budžets un plānotais pasākuma atspoguļojums televīzijā. Pēc tam, lai ievērotu ētikas prasības, rīkotājam un ikvienai personai, kas sadarbojas ar to, ir pienākums iesniegt deklarāciju,

kurā apliecināts, ka tie piekrit prasītājas ētikas kodeksam un, konkrētāk, ka tie apņemas neiesaistīties darbībās saistībā ar derībām. Visbeidzot, Paziņojumā Nr. 1974 ir noteikts, ka prasītāja sev rezervē tiesības pieprasīt papildu informāciju saistībā ar jebkuru no šīm prasību kategorijām.

- 16 Konkrētāk attiecībā uz ētikas prasībām prasītājas ētikas kodeksa 4. panta h) apakšpunktā kopš 2012. gada 25. janvāra ir noteikts, ka ikvienam, kas ar to sadarbojas jebkurā statusā ir “jāatturas piedalīties jebkādas derībās un atbalstīt jebkādas derības vai azartspēles saistībā ar jebkurām sacensībām vai pasākumiem, kas ietilpst *ISU* atbildības jomā”.
- 17 Paziņojumā Nr. 1974 prasītāja rezervē sev tiesības pieņemt vai noraidīt lūgumu piešķirt atļauju, konkrēti, pamatojoties uz šajā paziņojumā minētajām un šā sprieduma 15. punktā apkopotajām prasībām, kā arī prasītājas pamatmērķiem, kas “konkrētāk” noteikti tās satversmes 3. panta 1. punktā. Prasītājas satversmes 3. panta 1. punktā pēc būtības ir paredzēts, ka prasītājas mērķi ir reglamentēt, pārvaldīt un popularizēt slidošanas uz ledu divas disciplīnas.
- 18 Gadījumā, ja lūgums tiek noraidīts, Paziņojumā Nr. 1974 ir paredzēts, ka lūguma iesniedzējs pēc tam, kad atbilstoši *CAS* procesuālajiem noteikumiem ir parakstījis vienošanos par šķirējtiesu, var celt *CAS* prasību par prasītājas lēmumu.
- 19 Turklāt Paziņojumā Nr. 1974 ir noteikts, ka ikvienam rīkotājam ir pienākums maksāt prasītājai solidaritātes iemaksu, kuras apmērs katrā gadījumā tiek noteikts atsevišķi un kura ir paredzēta tam, lai vietējā mērogā popularizētu un attīstītu sporta veidus, kas ietilpst prasītājas atbildības jomā.

II. Tiesvedības priekšvēsture

A. Administratīvais process

- 20 Eiropas Komisijai 2014. gada 23. jūnijā tika iesniegta divu personu, kas iestājušās lietā – profesionālo ātrslidotāju *Mark Jan Hendrik Tuitert* un *Niels Kersholt* (turpmāk tekstā – “sūdzības iesniedzēji”) – sūdzība par 2014. gada Atbilstības noteikumu neatbilstību LESD 101. un 102. pantam. Sūdzības iesniedzēji citastarp apgalvoja, ka šie noteikumi ir lieguši viņiem piedalīties ātrslidošanas sacensībās, ko Korejā reģistrētā sabiedrība *Icederby International Co. Ltd* plānoja rīkot 2014. gadā Dubajā (Apvienotie Arābu Emirāti) (turpmāk tekstā – “Dubajas *Grand Prix*”). Šīm sacensībām bija paredzēts jauns slidojumu formāts, kas norisinātos uz īpašas ledu trases, uz kuras kopā sacenstos garās trases ātrslidotāji un šorttreka ātrslidotāji.
- 21 Komisija 2015. gada 5. oktobrī attiecībā uz prasītāju nolēma sākt procedūru atbilstoši Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004 (2004. gada 7. aprīlis) par lietas izskatīšanu saskaņā ar [LESD 101.] un [102. pantu], ko vada Komisija (OV 2004, L 123, 18. lpp.), 2. panta 1. punktam.
- 22 Prasītāja 2016. gada 8. janvārī informēja Komisiju, ka tā plāno grozīt Atbilstības noteikumus. Grozījumi tika apstiprināti prasītājas kongresā, un tie stājās spēkā 2016. gada 11. jūnijā.
- 23 Komisija 2016. gada 27. septembrī prasītājai nosūtīja iebildumu paziņojumu, uz kuru pēdējā minētā atbildēja 2017. gada 16. janvārī.
- 24 2017. gada 1. februārī Komisijas īstenotā administratīvā procesa ietvaros notika mutiska uzklaušana.
- 25 2017. gada 27. aprīlī prasītāja piedāvāja uzņemt vairākas saistības, lai kļiedētu Komisijas bažas saistībā ar konkurenci. Tomēr pēdējā minētā uzskatīja, ka šīs apņemšanās ir nepietiekamas, lai laikus varētu kļiedēt paustās bažas.

- 26 Komisija 2017. gada 6. oktobrī nosūtīja prasītājam faktu izklāsta vēstuli. Pēdējā minētā uz to atbildēja 2017. gada 25. oktobrī.
- 27 2017. gada 30. oktobrī prasītāja piedāvāja uzņemties vairākas jaunas saistības, lai kļiedētu Komisijas bažas saistībā ar konkurenci, bet pēdējā minētā arī tās uzskatīja par nepietiekamām, lai varētu kļiedēt paustās bažas.
- 28 2017. gada 8. decembrī Komisija pieņēma Lēmumu C(2017) 8230 *final* par procedūru saskaņā ar LESD 101. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta AT/40208 – Starptautiskās Slidošanas savienības atbilstības noteikumi) (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

B. Apstrīdētais lēmums

1. Attiecīgais tirgus

- 29 Komisija ir secinājusi, ka konkrētais tirgus šajā lietā ir pasaules tirgus starptautisko ātrslidošanas pasākumu rīkošanas un komerciālās izmantošanas jomā (turpmāk tekstā – “konkrētais tirgus”). Tomēr, ņemot vērā prasītājas – vislielākā mēroga sacensību rīkotājas un sporta disciplīnas regulatora – lomu, Komisija uzskatīja, ka Atbilstības noteikumi ierobežo konkurenci, pat ja tirgus būtu definējams ļoti šauri (apstrīdētā lēmuma 115. apsvērums).
- 30 Komisija ir norādījusi, ka prasītāja varēja ietekmēt konkurenci konkrētajā tirgū, jo, būdama ātrslidošanas vadošā organizācija un vienīgais regulators, tā ir pilnvarota piešķirt atļauju rīkot starptautiskas sacensības šajā sporta disciplīnā. Turklāt prasītāja ir atbildīga par vislielākā mēroga ātrslidošanas sacensību rīkošanu. Tās būtisko ietekmi tirgū apliecinot fakts, ka neviens uzņēmums – bez prasītājas un tās biedriem – nav spējis sekmīgi ienākt konkrētajā tirgū (apstrīdētā lēmuma 116.–134. apsvērums).

2. LESD 101. panta 1. punkta piemērošana

- 31 Komisija ir paudusi uzskatu, ka prasītāja ir uzņēmumu apvienība un ka Atbilstības noteikumi ir uzskatāmi par uzņēmumu apvienības lēmumu LESD 101. panta 1. punkta izpratnē (apstrīdētā lēmuma 147.–152. apsvērums).
- 32 Apstrīdētā lēmuma 8.3. iedaļā Komisija ir secinājusi, ka Atbilstības noteikumiem – gan 2014. gada redakcijā, gan 2016. gada redakcijā – bija mērķis ierobežot konkurenci LESD 101. panta 1. punkta izpratnē. Tā pēc būtības ir paudusi uzskatu, ka minētie noteikumi ierobežoja profesionālo ātrslidotāju iespējas brīvi piedalīties starptautiskās sacīkstēs, kuras rīko trešās personas, un tādējādi liedz konkurējošu sacīkšu potenciāliem rīkotājiem iespēju izmantot sportistu pakalpojumus, kas ir nepieciešami šādu sacensību rīkošanai. Tā pie šāda secinājuma ir nonākusi pēc tam, kad tā bija izvērtējusi minēto noteikumu saturu, to mērķus, to saimniecisko un juridisko kontekstu, kā arī prasītājas subjektīvos nodomus izslēgt rīkotājus, kas ir trešās personas (apstrīdētā lēmuma 162.–188. apsvērums).
- 33 Secinājusi, ka Atbilstības noteikumi ir uzskatāmi par konkurences ierobežojumu mērķa dēļ, Komisija ir norādījusi, ka nebija nepieciešams izvērtēt minēto noteikumu sekas. Tomēr apstrīdētā lēmuma 8.4. iedaļā tā ir izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ tā varēja secināt, ka arī šo noteikumu sekas bija konkurences ierobežošana (apstrīdētā lēmuma 189.–205. apsvērums).
- 34 Apstrīdētā lēmuma 8.5. iedaļā Komisija ir pārbaudījusi, vai Atbilstības noteikumi varēja neietilpt LESD 101. panta piemērošanas jomā. Šajā ziņā tā pēc būtības ir norādījusi, ka tiem gan ir tiesiski pamatoti mērķi, bet tie atbilst arī prasītājas citām interesēm, tostarp tās saimnieciskajām interesēm. Turklāt

Komisija ir paudusi uzskatu, ka Atbilstības noteikumi daļēji nav saistīti ar to tiesiski pamatotajiem mērķiem, un katrā ziņā tie nav samērīgi ar attiecīgajiem mērķiem (apstrīdētā lēmuma 220. un 225.–266. apsvērums).

3. Vērtējums par šķirējtiesas noteikumiem

- 35 Apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļā Komisija ir atzinusi, ka šķirējtiesa ir uzskatāma par vispārēji atzītu metodi, ar kuras palīdzību tiek izšķirti strīdi, un ka apstākļi, ka tiek parakstīta klauzula par šķirējtiesu, pats par sevi nav uzskatāms par konkurences ierobežojumu. Tomēr tā ir paudusi uzskatu, ka šķirējtiesas noteikumi pastiprināja konkurences ierobežojumus, kas izraisīti ar Atbilstības noteikumiem (apstrīdētā lēmuma 269. apsvērums).
- 36 Pirmkārt, šāds secinājums ir balstīts uz Komisijas konstatēto apstākļi, ka šķirējtiesas noteikumi apgrūtināja panākt efektīvu aizsardzību tiesā pret eventuāliem prasītājas lēmumiem par neatbilstību, kas neatbilstu LESD 101. pantam. Otrkārt, Komisija ir norādījusi, ka sportisti bija spiesti piekrist šķirējtiesas noteikumiem un CAS izņēmumpiekritībai (apstrīdētā lēmuma 270.–276. apsvērums).

4. Rezolutīvā daļa

- 37 Apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā Komisija ir secinājusi:

“1. pants

Starptautiskā Slidošanas savienība ir pārkāpusi [LESD] 101. pantu un [EEZ] līguma 53. pantu, pieņemdama un piemērodama attiecībā uz ātrslidošanu atbilstības noteikumus, it īpaši *ISU* 2014. gada un 2016. gada vispārīgo noteikumu 102. un 103. noteikumu. Pārkāpums sākās 1998. gada jūnijā un turpinās līdz pat šai dienai.

2. pants

Starptautiskajai slidošanas savienībai ir pienākums izbeigt 1. pantā minēto pārkāpumu un darīt zināmus Komisijai visus šajā nolūkā veiktos pasākumus 90 dienu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas.

Starptautiskajai slidošanas savienībai ir pienākums atturēties no jebkuras 1. pantā minētās darbības vai rīcības atkārtošanas, kā arī no jebkuras darbības vai rīcības ar līdzvērtīgu mērķi vai sekām.

[..]

4. pants

Ja Starptautiskā Slidošanas savienība neievēro 2. pantā uzdoto, Komisija tai piemēro periodiskus soda maksājumus 5 % apmērā no tās vidējā dienas apgrozījuma iepriekšējā gadā. [Neoficiāls tulkojums]”

III. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 38 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 19. februārī, prasītāja cēla šo prasību.
- 39 2018. gada 17. maijā Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegts Komisijas iebildumu raksts.
- 40 Ar dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti 2018. gada 1. jūnijā, *European Elite Athletes Association* un sūdzības iesniedzēji lūdza atļauju iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

- 41 Lūgumi iestāties lietā tika izsniegti šīs lietas pusēm, kuras pret tiem neiebilda. Tomēr, pamatojoties uz Vispārējās tiesas Reglamenta 144. pantu, tās lūdza, lai konkrēta konfidenciāla informācija no lietas materiāliem netiktu darīta zināma personām, kas iestājušās lietā, un šajā nolūkā sagatavoja attiecīgo dokumentu nekonfidenciālās versijas.
- 42 Ar septītās palātas priekšsēdētāja 2018. gada 12. septembra rīkojumu pieteikumi par iestāšanos lietā tika apmierināti.
- 43 2019. gada 25. martā, mainoties Vispārējās tiesas palātu sastāvam atbilstoši Reglamenta 27. panta 5. punktam, šī lieta tika iedalīta jaunam tiesnesim referentam piektajā palātā, kurai līdz ar to šī lieta tika nodota.
- 44 2019. gada 16. oktobrī, no jauna mainoties Vispārējās tiesas palātu sastāvam atbilstoši Reglamenta 27. panta 5. punktam, tiesnesis referents tika norīkots darbam ceturtajā palātā, kurai līdz ar to tika iedalīta šī lieta.
- 45 2019. gada 20. decembrī pēc ceturtais palātas priekšlikuma Vispārējā tiesa, pamatojoties uz Reglamenta 28. pantu, nolēma nodot šo lietu izskatīšanai paplašinātā palātas sastāvā.
- 46 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu un saistībā ar tās Reglamenta 89. pantā paredzētajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem rakstveidā uzdeva lietas dalībniekiem jautājumus, aicinot tos sniegt atbildes tiesas sēdē. Turklāt prasītāja pēc Vispārējās tiesas aicinājuma iesniedza Paziņojuma Nr. 1974 kopiju.
- 47 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 48 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- noraidīt prasību;
 - piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 49 Personas, kas iestājušās lietā, lūdz Vispārējo tiesu noraidīt prasību.

IV. Juridiskais pamatojums

- 50 Prasības pamatošanai prasītāja izvirza astoņus pamatus. Ar pirmo pamatu tā pēc būtības apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums ir pretrunīgs. Ar otro un trešo pamatu tā iebilst pret to, ka prasītājas noteikumi kvalificēti kā tādi, kas konkurenci ierobežo mērķa dēļ un seku dēļ. Ar ceturto pamatu prasītāja iebilst pret Komisijas veikto vērtējumu jautājumā par to, vai Atbilstības noteikumi ir objektīvi saistīti un samērīgi ar sasniedzamo mērķi – ātrslidošanas integritātes aizsardzību pret derībām sporta jomā. Ar piekto pamatu tā iebilst pret to, ka Komisija ir izskatījusi tās lēmumu par atteikumu piešķirt atļauju rīkot Dubaijas *Grand Prix*, jo šis lēmums neietilpstot LESD 101. panta teritoriālajā piemērošanas jomā. Ar sesto pamatu prasītāja iebilst pret secinājumu, ka tās šķirējtiesas noteikumi pastiprina konstatēto konkurences ierobežojumu. Ar septīto pamatu tā apgalvo, ka Komisija, apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 2. pantā uzdodama veikt korektīvos pasākumus, kas nav saistīti ar konstatēto pārkāpumu, ir pārkāpusi Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101.] un [102.] pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.),

7. pantu. Ar astoto pamatu prasītāja iebilst pret apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 4. pantu – to pašu iemeslu dēļ, kuri izvirzīti septītā pamata pamatošanai, kā arī tādēļ, ka korektīvie pasākumi esot nekonkrēti un neprecīzi.

51 Komisija, kuru atbalsta personas, kas iestājušās lietā, nepiekrīt nevienam prasītājas izvirzītajam argumentam.

A. Par pirmo pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums ir pretrunīgs

52 Ar pirmo pamatu prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir prettiesisks, jo tas esot balstīts uz acīmredzami pretrunīgu pamatojumu.

53 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 296. panta otrajā daļā paredzētais pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formas prasība, kura ir jānošķir no jautājuma par iemeslu pamatotību, kas attiecas uz strīdīgā akta tiesiskumu pēc būtības (skat. spriedumus, 2011. gada 29. septembris, *Elf Aquitaine*/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 146. punkts un tajā minētā judikatūra, 2013. gada 11. jūlijs, *Ziegler*/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 114. un 115. punkts, un 2016. gada 13. decembris, *Printeos u.c.*/Komisija, T-95/15, EU:T:2016:722, 44. punkts), un līdz ar to Vispārējā tiesa, pārbaudot, vai ir izpildīts pienākums norādīt pamatojumu, nevar pārbaudīt, vai argumenti, kurus Komisija izmanto sava lēmuma pamatošanai, pēc būtības ir tiesiski. No tā izriet, ka uz pamatojuma trūkumu vai nepietiekamību vērstajā pamatā norādītie iebildumi un argumenti, kas attiecas uz apstrīdētā lēmuma pamatotības apstrīdēšanu, nav iedarbīgi un nozīmīgi (skat. spriedumu, 2005. gada 15. jūnijs, *Corsica Ferries France*/Komisija, T-349/03, EU:T:2005:221, 58. un 59. punkts un tajos minētā judikatūra).

54 Šajā lietā pirmā pamata atbalstam prasītāja izvirza virkni argumentu, kas īstenībā liek apšaubīt apstrīdētā lēmuma pamatotību. Tādējādi, ievērojot šā sprieduma 53. punktā minēto judikatūru, ir uzskatāms, ka tie nav nozīmīgi šim pamatam. Tādēļ, lai pārbaudītu pirmo pamatu, ir jāpārlicinās tikai par to, vai, kā apgalvo prasītāja, apstrīdētā lēmuma pamatojums ir pretrunīgs.

55 Šajā ziņā prasītāja būtībā apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums ir pretrunīgs, ciktāl Komisija ir secinājusi, ka Atbilstības noteikumi kā tādi ierobežo konkurenci, tomēr neuzskatot, ka tajos ietvertās atļauju piešķiršanas procedūras nebūtu objektīvi nepieciešamas tiesiski pamatotu mērķu sasniegšanai. Par šo pretrunu vēl jo skaidrāk liecina tas, ka Komisija ir apliecinājusi, ka prasītāja varēja izbeigt pārkāpumu, vienlaikus saglabājot tās iepriekšēju atļauju piešķiršanas procedūru.

56 No judikatūras izriet, ka pamatojumam ir jābūt loģiskam un ka tajā it īpaši nedrīkst būt saturiskas pretrunas, kas liedz izprast apstrīdētā akta pieņemšanas iemeslus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 10. jūlijs, *Bertelsmann* un *Sony Corporation of America/Impala*, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 169. punkts, un 2011. gada 29. septembris, *Elf Aquitaine*/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 151. punkts).

57 Šajā lietā Komisija ir secinājusi, ka tādi Atbilstības noteikumi, kādus prasītāja ir izstrādājusi un piemērojusi konkrētajā tirgū, ierobežoja konkurenci gan mērķa, gan seku dēļ LESD 101. panta izpratnē (skat. apstrīdētā lēmuma 8.3.–8.5. iedaļu).

58 No apstrīdētā lēmuma 8.5. iedaļas izriet, ka administratīvajā procesā prasītāja bija apgalvojusi, ka uz Atbilstības noteikumiem neattiecoties LESD 101. pantā minētais aizliegums, it īpaši tādēļ, ka minētajos noteikumos ietvertās atļauju piešķiršanas procedūras esot absolūti nepieciešamas, lai nodrošinātu, ka visi ātrslidošanas sacensību rīkotāji ievēro prasītājas standartus un mērķus.

- 59 Apstrīdētā lēmuma 254. apsvērumā Komisija ir paudusi uzskatu, ka šīs lietas vajadzībām nebija nepieciešams ieņemt nostāju jautājumā par to, vai atļauju piešķiršanas procedūra bija objektīvi nepieciešama tiesiski pamatotu mērķu sasniegšanai. Tomēr tā ir norādījusi vairākus iemeslus, lai atbalstītu savu secinājumu, ka prasītājas izveidotā atļauju piešķiršanas procedūra neesot samērīga ar tās mērķiem un tādēļ uz to attiecoties LESD 101. pantā paredzētais aizliegums (skat. apstrīdētā lēmuma 254.–258. apsvērumu).
- 60 Šajā nolūkā Komisija ir atsaukusies uz judikatūru, kurā teikts, ka nebūt nav tā, ka LESD 101. panta 1. punktā noteiktais aizliegums automātiski attiektos uz jebkuru uzņēmumu apvienības lēmumu, kas ierobežo abu pušu vai vienas no tām rīcības brīvību. Saskaņā ar šo judikatūru uz ierobežojumiem, kas izriet no uzņēmumu apvienības lēmuma, LESD 101. pantā noteiktais aizliegums neattiecas, ja ar tiem ir izpildīti divi kumulatīvi nosacījumi. Pirmām kārtām, ierobežojumam ir jābūt nesaraujami saistītam ar centieniem sasniegt tiesiski pamatotus mērķus un, otrām kārtām, tam ir jābūt samērīgam ar šiem mērķiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 18. jūlijs, *Meca-Medina* un *Majcen*/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 42. punkts).
- 61 Šajā lietā, kā norādīts arī šā sprieduma 59. punktā, Komisija ir izklāstījusi vairākus iemeslus, kuru dēļ tā varēja secināt, ka atļauju piešķiršanas procedūra neatbilst šā sprieduma 60. punktā minētās judikatūras otrajam kritērijam, proti, samērīguma kritērijam. Tā kā šīs judikatūras kritēriji ir kumulatīvi, Komisijai nebija pienākuma apstrīdētajā lēmumā ieņemt nostāju jautājumā par aplūkojamās procedūras objektīvu nepieciešamību tiesiski pamatotu mērķu sasniegšanai un tādēļ tās lēmums nav pretrunīgs.
- 62 Komisija apstrīdētā lēmuma 339. apsvērumā gan ir atzinusi, ka prasītājai esot iespējams izbeigt konstatēto pārkāpumu, vienlaikus atstājot spēkā iepriekšēju atļauju piešķiršanas procedūru. Tomēr šis konstatējums nav pretrunā secinājumam, ka Atbilstības noteikumi ierobežo konkurenci, jo tas, vai Komisija eventuāli akceptēs šādu procedūru, nepārprotami ir pakļauts nosacījumam, ka tajā tiek veikti “būtiski grozījumi”, lai izbeigtu pārkāpumu, proti, grozījumi, kuru mērķis būtu neitralizēt minētās procedūras nesamērīgumu. No tā izriet, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Komisija nav apstiprinājusi prasītājas piemērotās iepriekšēju atļauju piešķiršanas procedūras atstāšanu spēkā un šajā ziņā tās lēmuma pamatojums nav pretrunīgs.
- 63 Līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida.

B. Ar otro, trešo un ceturto pamatu, ar kuriem tiek apgalvots, ka Atbilstības noteikumi neierobežo konkurenci mērķa un seku dēļ un neietilpst LESD 101. panta piemērošanas jomā

- 64 Ar otro, trešo un ceturto pamatu prasītāja iebilst, pirmkārt, pret Komisijas veiktajiem vērtējumiem attiecībā uz konkurences ierobežojumu esamību un, otrkārt, pret tās secinājumu, ka uz Atbilstības noteikumiem attiecas LESD 101. pantā paredzētais aizliegums. Vispārējā tiesa uzskata, ka ir lietderīgi šos pamatus aplūkot kopā.
- 65 Uz LESD 101. panta 1. punktā minēto aizliegumu var atsaukties, ja uzņēmumu apvienības lēmuma “mērķis vai sekas” ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru kopš 1996. gada 30. jūnija sprieduma *LTM* (56/65, EU:C:1966:38) šā nosacījuma alternatīvais raksturs, uz ko norāda saiklis “vai”, vispirms liek izvērtēt pašu uzņēmumu apvienības lēmuma mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 26. novembris, “Maxima Latvija”, C-345/14, EU:C:2015:784, 16. punkts, un 2016. gada 20. janvāris, *Toshiba Corporation*/Komisija, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 24. punkts).
- 66 Jēdzienu “konkurences ierobežojums mērķa dēļ” var piemērot tikai konkrētiem uzņēmumu savstarpējās koordinācijas veidiem, no kuriem jau to būtības dēļ izriet tāds pietiekoši augstas pakāpes kaitējums parasto konkurences apstākļu pareizai funkcionēšanai, ka ir uzskatāms, ka to seku pārbaude nav

nepieciešama (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1966. gada 30. jūnijs, *LTM*, 56/65, EU:C:1966:38, 359. lpp., 2014. gada 11. septembris, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 49., 50. un 58. punkts un tajos minētā judikatūra, un 2015. gada 16. jūlijs, *ING Pensii*, C-172/14, EU:C:2015:484, 31. punkts).

- 67 Saskaņā ar Tiesas judikatūru, lai novērtētu, vai no uzņēmumu asociācijas lēmuma izriet pietiekoši augstas pakāpes kaitējums, lai to varētu uzskatīt par konkurences ierobežojumu mērķa dēļ LESD 101. panta 1. punkta izpratnē, ir jāņem vērā tā noteikumu saturs, mērķi, kādus ar to ir paredzēts sasniegt, kā arī tā saimnieciskais un juridiskais konteksts (skat. spriedumu, 2015. gada 16. jūlijs, *ING Pensii*, C-172/14, EU:C:2015:484, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 68 Tādēļ šajā lietā Atbilstības noteikumi ir jāpārbauda attiecībā uz to apgalvotajiem mērķiem un to konkrēto kontekstu, ko konkrēti veido pilnvaras piešķirt atļaujas, kuras ir sporta federācijām, lai pārliecinātos, vai Komisija Atbilstības noteikumus ir pareizi kvalificējusi kā konkurences ierobežojumu mērķa dēļ.

1. Par tādas sporta federācijas pienākumiem, kura ir pilnvarota piešķirt atļaujas

- 69 Prasītāja apgalvo, ka judikatūra, kas izriet no 2008. gada 1. jūlija sprieduma *MOTOE* (C-49/07, EU:C:2008:376, 51. un 52. punkts) un kas minēta apstrīdētā lēmuma 267. lappuses zemsvītras piezīmēs, šajā lietā nav piemērojama, jo šī judikatūra attiecoties uz LESD 102. un 106. panta piemērošanu, nevis uz LESD 101. panta piemērošanu, kā tas ir aplūkojamajā gadījumā.
- 70 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar šo judikatūru, ja ar regulējumu juridiskai personai, kas pati rīko un komerciāli izmanto sacensības, ir piešķirtas pilnvaras noteikt personas, kam ir atļauts rīkot minētās sacensības, kā arī noteikt to rīkošanas nosacījumus, ar to šim subjektam ir piešķirtas acīmredzamas priekšrocības attiecībā pret tā konkurentiem. Tātad šādas tiesības var izraisīt situāciju, kurā uzņēmums, kam tās pieder, nepieļauj citu tirgus dalībnieku piekļuvi konkrētajam tirgum. Tādēļ šīs regulēšanas funkcijas īstenošana būtu jāpakļauj ierobežojumiem, pienākumiem un uzraudzībai, lai izvairītos no tā, ka attiecīgā juridiskā persona varētu izkropļot konkurenci, piešķirot priekšrocības tās rīkotajām sacensībām vai sacensībām, kurās tā piedalās (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 1. jūlijs, *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, 51. un 52. punkts).
- 71 Tomēr ir konstatējams, ka no 2013. gada 28. februāra sprieduma *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas* (C-1/12, EU:C:2013:127, 88. un 92. punkts) izriet, ka Tiesa šo judikatūru pēc analogijas ir piemērojusi lietā attiecībā uz LESD 101. panta piemērošanu noteikumiem, kurus pieņēmusi uzņēmumu apvienība, kas vienlaikus bija konkrētā tirgus dalībnieks un regulators, kā tas ir arī aplūkojamajā gadījumā. Tādēļ prasītājas arguments, ka šā sprieduma 70. punktā minētā judikatūra esot piemērojama vienīgi lietās attiecībā uz LESD 102. un 106. panta piemērošanu, ir jānoraida.
- 72 Turklāt prasītāja norāda, ka 2013. gada 28. februāra spriedums *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas* (C-1/12, EU:C:2013:127, 88. un 92. punkts) nepamato šā sprieduma 70. punktā minētās judikatūras piemērošanu, jo šajā spriedumā Tiesa šo judikatūru ir piemērojusi, izvērtējot ierobežojumu seku dēļ, nevis ierobežojumu mērķa dēļ, kā tas ir aplūkojamajā gadījumā. No judikatūras izriet, ka nolīgums var ierobežot konkurenci mērķa dēļ konkrētā kontekstā, lai gan citā kontekstā būtu nepieciešams izvērtēt nolīguma sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 30. janvāris, *Generics (UK) u.c.*, C-307/18, EU:C:2020:52, 84. punkts). No tā izriet – tas, ka Tiesa sertificētu grāmatvežu kolēģijas noteikumus ir kvalificējusi kā ierobežojumu seku dēļ, neliedz šā sprieduma 70. punktā minēto judikatūru piemērot, izvērtējot ierobežojumu mērķa dēļ.
- 73 Kā izriet no šā sprieduma 4. punkta, šajā gadījumā prasītāja ir pilnvarota izdot noteikumus disciplinās, kuras ietilpst tās atbildības jomā. Lai gan tik tiešām šo regulēšanas funkciju tai nav deleģējusi publiska iestāde, kā tas ir lietās, kurās taisīti šā sprieduma 70. un 71. punktā minētie spriedumi, tomēr tā,

būdamā vienīgā starptautiskā sporta federācija, ko attiecībā uz aplūkojamajām sporta disciplinām atzinusi SOK, veic reglamentējošu darbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 26. janvāris, *Piau/Komisija*, T-193/02, EU:T:2005:22, 78. punkts).

- 74 Turklāt no apstrīdētā lēmuma 38.–41. apsvēruma, pret ko prasītāja neiebilst, izriet, ka ātrslidošana profesionālo slidotāju absolūtajam vairākumam sniedz tikai ļoti ierobežotas ieņēmumu gūšanas iespējas. Papildus tam, kā Komisija konstatējusi apstrīdētā lēmuma 172. apsvērumā, pret kuru prasītāja arī neiebilst, pēdējā minētā riko vai uzrauga to vislielākā mēroga ātrslidošanas sacensību rīkošanu, kurās slidotājiem, kas praktizē šajā disciplīnā, ir jāpiedalās, lai nopelnītu iztiku. Tomēr ir jāatgādina, ka Atbilstības noteikumos, kurus prasītāja izdevusi, veicot regulēšanas funkciju, ir paredzētas sankcijas par neatbilstību gadījumā, ja slidotāji piedalās neatļautās sacensībās. Tā kā slidotāji nevar atteikties no iespējas piedalīties lielākā mēroga sacensībās, ko rīkojusi prasītāja, no tā izriet, ka rīkotājiem, kas ir trešās personas un kas plāno rīkot ātrslidošanas sacensības, iepriekš ir jāiegūst prasītājas atļauja, ja tie vēlas, lai tajās piedalītos slidotāji.
- 75 Tādēļ, ņemot vērā faktu, ka prasītāja rīko sacensības un ka tai ir pilnvaras piešķirt atļauju sacensībām, kuras rīko trešās personas, ir konstatējams, ka šī situācija varētu izraisīt interešu konfliktu. Šādos apstākļos no judikatūras, kas minēta šā sprieduma 70. un 71. punktā, izriet, ka prasītājai ir pienākums, izskatot lūgumus piešķirt atļaujas, nodrošināt, ka šīm trešām personām netiktu nepamatoti liegta piekļuve tirgum tādā mērā, ka konkurence šajā tirgū tiek izkropļota.
- 76 Līdz ar to ir jāpārbauda prasītājas argumenti, ar kuriem tā iebilst pret Komisijas vērtējumu par Atbilstības noteikumu tvērumu un mērķiem, vienlaikus ņemot vērā to, ka, istenojot reglamentējošo funkciju, tai ir jāievēro pienākumi, kuri izriet no judikatūras, kas minēta šā sprieduma 70. un 71. punktā.

2. Par Atbilstības noteikumu saturu un mērķiem

- 77 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesiskā regulējuma saderība ar Eiropas Savienības tiesību normām konkurences jomā nevar tikt izvērtēta abstrakti. Nav tā, ka uz jebkuru vienošanos (nolīgumu) starp uzņēmumiem un jebkuru uzņēmumu apvienības lēmumu, kas ierobežo abu pušu vai vienas no tām rīcības brīvību, uzreiz būtu attiecināms LESD 101. panta 1. punktā noteiktais aizliegums. Proti, lai šo normu piemērotu šajā lietā, vispirms ir jāņem vērā vispārējais konteksts, kurā aplūkojamais uzņēmumu apvienības lēmums tika pieņemts vai rada sekas, un it īpaši tā mērķi. Pēc tam ir jāpārbauda, vai no tā izrietošie ierobežojumi ir objektīvi nepieciešami leģitīmu mērķu sasniegšanai un samērīgi ar šiem mērķiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2002. gada 19. februāris, *Wouters u.c.*, C-309/99, EU:C:2002:98, 97. punkts, un 2006. gada 18. jūlijs, *Meca-Medina un Majcen/Komisija*, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 42. punkts).
- 78 Attiecībā uz sasniedzamiem mērķiem ir jāatgādina, ka LESD 165. panta 1. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka Savienība palīdz risināt Eiropas sporta nozares jautājumus, ņemot vērā šīs nozares īpatnības, tās struktūras, kas balstās uz brīvprātīgu darbību, un tās sociālo un audzinošo nozīmi. Saskaņā ar tā paša panta 2. punktu Savienības rīcības mērķi šajā jomā ir attīstīt Eiropas dimensiju sportā, veicinot taisnīgumu un atklātību sporta sacensībās un sadarbību starp struktūrām, kas ir atbildīgas par sportu, kā arī sargājot sportistu, jo īpaši jaunāko sportistu, fizisko un morālo integritāti.
- 79 Tādēļ, izvērtējot eventuālus attaisnojumus ierobežojumiem sporta jomā, ir jāņem vērā sporta īpatnības, kā arī tā sociālā un audzinošā nozīme (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2010. gada 16. marts, *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, 40. punkts).
- 80 Šajā lietā prasītāja iebilst pret Komisijas vērtējumu par Atbilstības noteikumu saturu un mērķiem. Konkrētāk, tā apgalvo, ka ar Atbilstības noteikumiem ir paredzēts sasniegt tiesiski pamatoto mērķi aizsargāt ātrslidošanas integritāti pret riskiem saistībā ar derībām.

a) Par Atbilstības noteikumu saturu

- 81 Prasītāja iebilst pret Atbilstības noteikumu un Paziņojuma Nr. 1974 satura pārbaudi. Pirmām kārtām, tā apgalvo, ka minētie noteikumi varētu ierobežot konkurenci mērķa dēļ vienīgi tad, ja tie pilnīgi aizliegtu slidotājiem piedalīties sacensībās, ko rīko trešās personas, taču šajā lietā tas tā neesot.
- 82 Šis arguments jau uzreiz ir jānoraida, jo citādi nāktos atzīt, ka konkrētas rīcības kvalificēšana par ierobežojumu mērķa dēļ ir balstīta uz konkurences pilnīgu likvidēšanu konkrētajā tirgū. Taču ir konstatējams – nav tā, ka kvalificēšana par ierobežojumu mērķa dēļ aptvertu tikai tādus uzņēmumu apvienību lēmumus, ar kuriem pilnīgi tiek likvidēta konkurence. Proti, no judikatūras izriet, ka šāda kvalificēšana ir piemērojama ikvienam uzņēmumu apvienības lēmumam, kas pats par sevi pietiekamā mērā kaitē konkurencei, ņemot vērā tā saturu, sasniedzamos mērķus un tā kontekstu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 11. septembris, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 53. punkts, un 2015. gada 19. marts, *Dole Food* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 117. punkts).
- 83 Otrām kārtām, prasītāja apgalvo, ka neviens no Komisijas vērā ņemtajiem elementiem neļaujot secināt, ka Atbilstības noteikumu mērķis būtu ierobežot konkurenci. Tā norāda, ka Komisija, Atbilstības noteikumus kvalificējot kā konkurences ierobežojumu mērķa dēļ, ir ņēmusi vērā četrus elementus, proti, tiešas saiknes ar tiesiski pamatotiem mērķiem neesamību, sankciju smagumu, norādi uz prasītājas saimniecisko interešu aizsardzību un saiknes ar tās rīkotām sacensībām vai sacensību virkni neesamību.

1) Par tiešas saiknes ar tiesiski pamatotiem mērķiem neesamību

- 84 Prasītāja apgalvo, ka konstatējums, ka Atbilstības noteikumiem nav tiešas saiknes ar tiesiski pamatotiem mērķiem, ir nepamatots.
- 85 Tomēr, pirmām kārtām, ir konstatējams, ka Atbilstības noteikumos nav paskaidrots, kādus tiesiski pamatotos mērķus ar tiem ir paredzēts sasniegt. Kā min prasītāja, 102. noteikums kopš 1998. gada gan ietvēra norādi par “principiem un politikām, kas izklāstīti [tās] statūtos un [tās] noteikumos”, un tajā kopš grozīšanas 2016. gadā ir noteikts, ka “atbilstības nosacījums ir paredzēts tam, lai nodrošinātu *ISU* [atbalstīto] ētikas vērtību pienācīgu aizsardzību”. Tomēr, lai gan var būt, ka “ētikas vērtības” izriet no prasītājas ētikas kodeksa, prasītājas statūtos un noteikumos nav iekļauti tieši formulēti, definēti vai uzskaitīti “principi un politikas”. Tādēļ šīs nekonkrētās frāzes pašas par sevi nedod iespēju precīzi noskaidrot, kādus tiesiski pamatotus mērķus ir paredzēts sasniegt ar minētajiem noteikumiem.
- 86 Otrām kārtām, ir jāatgādina, ka, kopš 1998. gada un līdz Paziņojuma Nr. 1974 publicēšanai 2015. gada 20. oktobrī Atbilstības noteikumos nebija paredzēts neviens kritērijs, pēc kura piešķirama atļauja par sacensībām, ko trešās personas varētu vēlēties rīkot kā atvērtas starptautiskās sacensības. No tā izriet, ka pirms šā paziņojuma publicēšanas prasītājas regulējumam trūka satura attiecībā uz kritērijiem, pēc kuriem tiek piešķirta atļauja par sacensībām, un līdz ar to prasītājai bija pilnīga rīcības brīvība atteikties piešķirt atļauju par sacensībām, kuras plānoja rīkot trešās personas.
- 87 Šī rīcības brīvība nav būtiski mainījusies arī pēc tam, kad tika publicēts Paziņojums Nr. 1974, ar ko tika papildināts Atbilstības noteikumu saturs. Proti, lai gan minētajā paziņojumā ir uzskaitīta virkne vispārīgu, finansiālu, tehnisku, sporta un ētikas prasību, tomēr šīs prasības nav izsmelošas, jo šajā paziņojumā ir arī noteikts, ka prasītāja pieņems vai noraidīs lūgumu piešķirt atļauju, ņemot vērā – “konkrēti” – tās noteiktās prasības, kas tai ļauj pieņemt vai noraidīt lūgumu piešķirt atļauju arī tādu iemeslu dēļ, kuri nav tieši formulēti kā minētajā paziņojumā noteiktās prasības. Papildus tam, kā jau norādīts šā sprieduma 15. punktā, no Paziņojuma Nr. 1974 satura izriet, ka prasītāja sev rezervē tiesības pieprasīt rīkotājiem papildu informāciju saistībā ar dažāda veida iepriekš minētajām prasībām.

- 88 Tādēļ ir konstatējams, ka visas Paziņojumā Nr. 1974 noteiktās prasības nav atļauju piešķiršanai paredzēti skaidri definēti, pārskatāmi, nediskriminējoši un kontrolējami kritēriji, kuri varētu nodrošināt sacensību rīkotājiem faktisku piekļuvi konkrētajam tirgum (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2013. gada 28. februāris, *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, EU:C:2013:127, 99. punkts).
- 89 No šiem apsvērumiem izriet, ka kopš 1998. gada un pat vēl pēc Paziņojuma Nr. 1974 pieņemšanas prasītājam bija plaša rīcības brīvība atteikties piešķirt atļaujas trešo personu ierosinātām sacensībām, tajā skaitā tādu iemeslu dēļ, kuri nav tieši paredzēti – tā rezultātā lēmumi par atteikumu varēja tikt pieņemti tādu iemeslu dēļ, kas nav tiesiski pamatoti. Šādos apstākļos Komisija apstrīdētā lēmuma 163. un 185. apsvērumā ir pareizi konstatējusi, ka Atbilstības noteikumu saturs neliecina par tiešu saikni ar tiesiski pamatotajiem mērķiem, uz kuriem prasītāja bija norādījusi administratīvajā procesā.

2) Par sankciju smagumu

- 90 Prasītāja apgalvo, ka sankciju smagums nav nozīmīgs elements, ja runa ir par to, lai konstatētu, vai tās iepriekšēju atļauju piešķiršanas procedūras saturiskais mērķis ir ierobežot konkurenci.
- 91 Tiesa jau ir nospriedusi, ka regulējuma sodošais raksturs un tā pārkāpuma gadījumā piemērojamo sankciju smagums varētu negatīvi ietekmēt konkurenci, jo gadījumā, ja šie sodi nebūtu tikai tādi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu sporta sacensību veiksmīgu norisi un gadījumā, ja tie galu galā izrādītos nepamatoti, varētu izraisīt sportista nepamatotu izslēgšanu no sacensībām un tādējādi attiecīgās sporta darbības veikšanas nosacījumu sagrozīšanas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 18. jūlijs, *Meca-Medina un Majcen*/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 47. punkts).
- 92 Šajā gadījumā Atbilstības noteikumos ir noteikts, ka slidotāji, kas piedalās sacensībās, par kurām nedz prasītāja, nedz kāds no tās biedriem nav piešķīris atļauju, sevi pakļauj sankcijas riskam. Kā izriet no šā sprieduma 7. punkta, līdz Atbilstības noteikumu grozīšanai 2016. gadā tajos bija paredzēta viena vienīga un ārkārtīgi smaga sankcija – izslēgšana uz visu mūžu, kas bija piemērojama ikvienā gadījumā neatkarīgi no tā, vai runa ir par pirmo pārkāpumu vai recidīvu. Tādēļ runa bija par smagu sankciju. No tā ir izsecināms, ka ierobežojumi, kas izrietēja no 2014. gada Atbilstības noteikumiem, acīmredzami nebija samērīgi ar mērķi – slidošanas integritātes aizsardzību.
- 93 Kā izriet no šā sprieduma 10. punkta, 2016. gadā sankciju regulējums gan tika mīkstināts, jo tajā vairs nav paredzēta viena vienīga sankcija – izslēgšana uz visu mūžu – par jebkuru pārkāpumu. Tomēr ir jānorāda uz apstākli, pret ko prasītāja nav iebildusi, ka vidējais slidotāja karjeras ilgums ir astoņi gadi. Tādēļ ir konstatējams, ka 2016. gada Atbilstības noteikumos paredzētajām sankcijām, pat tām, kuras noteiktas ar nemainīgu ilgumu – uz 5 un 10 gadiem, joprojām piemīt nesamērīgums, it īpaši, ciktāl tās ir piemērojamas par dalību trešo personu rīkotās sacensībās bez attiecīgas atļaujas.
- 94 Turklāt 2016. gada Atbilstības noteikumos nav precīzi noteikti nosacījumi, ar kuru palīdzību varētu nošķirt dažādās pārkāpumu kategorijas. Konkrētāk, tajos nav sniegts nepārprotams nošķirums starp pārkāpumiem, kas kvalificēti kā “ļoti smagi”, un pārkāpumiem, kuri tādi nav. No tā izriet, ka sankciju sistēma ir grūti prognozējama un tādējādi rada patvaļīgas piemērošanas risku, kas minētās sankcijas padara atturoši pārmērīgas.
- 95 Šādos apstākļos pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Atbilstības noteikumos paredzēto sankciju smagums ir uzskatāms par elementu, kas ir īpaši nozīmīgs to satūra izvērtējumam. Proti, šis smagums var atturēt sportistus piedalīties sacensībās, par kurām prasītāja nav piešķīrusi atļauju, pat ja nepastāv tiesiski pamatoti iemesli, kas varētu pamatot šādu atteikumu, un līdz ar to varētu noslēgt tirgu attiecībā pret potenciāliem konkurentiem, kuriem tiek liegta iespēja izmantot to sportistu dalību, kuri nepieciešami to sporta sacensību rīkošanai.

3) Par saiknes starp prasītājas Atbilstības noteikumiem un sacensībām vai sacensību virkni neesamību

- 96 Prasītāja apgalvo – tas, ka Atbilstības noteikumiem nebija saiknes ar tās rīkotām sacensībām vai sacensību virkni, nevar būt nozīmīgi izvērtējumam par ierobežojumu mērķa dēļ.
- 97 Tomēr no apstrīdētā lēmuma 166. apsvēruma kopsakarā ar tā 243. apsvērumu izriet, ka Komisija pārmet, ka Atbilstības noteikumos sankcijas piemērošana nav pakļauta apstāklim, ka neatļautas sacensības, kurās piedalījušies attiecīgie sportisti, laika ziņā sakrita ar prasītājas sacensībām. Šis apsvērums īstenībā nav nekas cits kā piemērs, ka nepastāv tieša saikne ar prasītājas administratīvajā procesā minētajiem tiesiski pamatotajiem mērķiem, un tas liecina par Atbilstības noteikumu plašo, tas ir, pārmērīgo, tvērumu. Proti, minētie noteikumi ļauj prasītājai attiecībā uz sportistiem piemērot sankcijas par neatbilstību gadījumā, ja viņi piedalās neatļautās sacensībās, pat ja prasītājas kalendārā tajā pašā laikā nav paredzētas nevienas sacensības un pat ja attiecīgie sportisti kāda iemesla dēļ nevar piedalīties sacensībās, ko rīkojusi prasītāja. Tādēļ prasītājas iebildums, ka 166. un 243. apsvērumā izdarītais konstatējums neesot nozīmīgs, ir jānoraida.
- 98 Argumenti saistībā ar norādi uz prasītājas saimniecisko interešu aizsardzību ir aplūkoti šā sprieduma 106.–111. punktā, izvērtējot Atbilstības noteikumu mērķus.

b) Par Atbilstības noteikumu mērķiem

- 99 Prasītājas izvirzītos iebildumus attiecībā uz Komisijas veikto Atbilstības noteikumu mērķu pārbaudi var iedalīt divās daļās. Pirmkārt, ar ceturto pamatu tā iebilst pret secinājumu, ka Atbilstības noteikumos nepamatotot tiesiski pamatots mērķis aizsargāt ātrslidošanas integritāti no riskiem, kas saistīti ar derībām. Otrkārt, otrā pamata ietvaros prasītāja apgalvo, ka, balstīdamās uz norādi par saimniecisko interešu aizsardzību, kas iekļauta 2014. gada Atbilstības noteikumos, lai pamatotu secinājumu, ka tajos ir paredzēts izslēgt konkurējošu pasākumu rīkotājus, Komisija ir tikai virspusēji izvērtējusi ar tiem sasniedzamos mērķus.

1) Par pirmo daļu, ar ko tiek apgalvots, ka Atbilstības noteikumu mērķis ir aizsargāt ātrslidošanas integritāti no riskiem, kas saistīti ar derībām

- 100 Ir jānorāda, ka administratīvajā procesā prasītāja apgalvoja, ka ar Atbilstības noteikumiem esot paredzēts sasniegt vairākus mērķus, kas specifiski raksturīgi sportam. Tomēr šajā tiesvedībā, lai gan prasītāja ir norādījusi uz vairākiem tiesiski pamatotiem mērķiem, detalizētus argumentus tā ir izvirzījusi tikai saistībā ar tiesiski pamatoto mērķi aizsargāt ātrslidošanas integritāti no riskiem, kas saistīti ar derībām.
- 101 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Tiesa jau ir atzinusi, ka sporta integritātes aizsardzība ir uzskatāma par tiesiski pamatotu mērķi (spriedums, 2006. gada 18. jūlijs, *Meca-Medina* un *Majcen*/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 43. punkts). Tomēr tiesiski pamatotu mērķu sasniegšanas centieni paši par sevi nav pietiekami, lai liegtu to kvalificēt kā konkurences ierobežošanu mērķa dēļ, ja to sasniegšanai izmantotie līdzekļi ir pretrunā LESD 101. panta normām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2006. gada 6. aprīlis, *General Motors*/Komisija, C-551/03 P, EU:C:2006:229, 64. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2008. gada 20. novembris, *Beef Industry Development Society* un *Barry Brothers*, C-209/07, EU:C:2008:643, 21. punkts). Konkrēti, ir jāpārbauda, vai aplūkojamie ierobežojumi ir objektīvi nepieciešami minēto mērķu sasniegšanai un samērīgi ar šiem mērķiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2002. gada 19. februāris, *Wouters* u.c., C-309/99, EU:C:2002:98, 97. punkts, un 2006. gada 18. jūlijs, *Meca-Medina* un *Majcen*/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 42. punkts).

- 102 Šajā lietā var uzskatīt, ka prasītājam bija tiesiski pamatoti iemesli ieviest noteikumus, ar kuriem paredzēts novērst, ka derības sporta jomā radītu sacensību un sportistu manipulēšanas riskus, turklāt atbilstoši SOK 2010. gada 24. jūnija ieteikumiem “*Paris sportifs: Un défi à relever*” [“Derības sporta jomā – izaicinājums”] un 2014. gadā Eiropas Padomē pieņemtajai Konvencijai par sporta sacensību manipulēšanu.
- 103 Tomēr pat pieņemot, ka ierobežojumi, kas izriet no atļauju piešķiršanas procedūras, kura ieviesta šajā gadījumā, būtu objektīvi saistīti ar šā tiesiski pamatotā mērķa – ātrslidošanas integritātes aizsardzības pret riskiem saistībā ar derībām – sasniegšanu, tie joprojām un it īpaši šā sprieduma 92.–95. punktā minēto iemeslu dēļ pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu šādu mērķi šā sprieduma 77. punktā minētās judikatūras izpratnē.
- 104 Tādēļ ir jānoraida prasītājas argumentācija, ka no Atbilstības noteikumiem izrietošie ierobežojumi esot attaisnojami ar mērķi aizsargāt ātrslidošanas integritāti pret riskiem saistībā ar derībām.

2) Par otro daļu, ar ko kritizēts Komisijas pierādījums par mērķi – prasītājas saimniecisko interešu aizsardzību

- 105 Pirmām kārtām, prasītāja kritizē Komisijas izmantoto norādi uz tās saimniecisko interešu aizsardzību, kas iekļauta 2014. gada Atbilstības noteikumos, lai pamatotu secinājumu, ka to mērķis ir aizsargāt tās saimnieciskās intereses. Konkrētāk, prasītāja uzsver, ka Komisija ir kļūdaini balstījusies uz norādi par saimnieciskajām interesēm, kas iekļauta Atbilstības noteikumu 2014. gada redakcijā, lai secinātu, ka tajos bija paredzēts izslēgt ikvienu konkurējošu sacensību rīkotāju, kas potenciāli varētu ietekmēt tās saimnieciskās intereses, lai gan no apstākļiem, kādos tika izstrādāti šie noteikumi, izriet, ka ar tiem bija paredzēts nodrošināt visu sacensību, kuras ietilpst prasītājas atbildības jomā, atbilstību kopējiem standartiem.
- 106 Kā Komisija konstatējusi apstrīdētā lēmuma 164. un 165. apsvērumā, 102. noteikuma 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktā kopš 2002. gada un līdz tā grozīšanai 2016. gadā bija noteikts, ka atbilstības nosacījums bija paredzēts tam, lai nodrošinātu “*ISU saimniecisko interešu un citu interešu pienācīgu aizsardzību*”. Turklāt, kā izriet no lietas materiāliem, šī frāze tika iekļauta 2002. gadā, lai “precizētu Atbilstības noteikuma iemeslus”. No tā izriet, ka mērķis – saimniecisko interešu aizsardzība – bija izvirzīts pirms 2002. gadā veiktā grozījuma, jo tas tieši formulēts vienīgi pēdējā minētajā. Tādēļ Komisija bez kļūdas pieļaušanas vērtējumā par šā mērķa esamību varēja secināt jau pārkāpumu laikposma, kas ilga no 1998. gada līdz 2016. gadam, pašā sākumā.
- 107 Turpretī apstrīdētā lēmuma 187. apsvērumā Komisija ir kļūdījusies, uzskatīdama, ka neatkarīgi no norādes par saimnieciskajām interesēm Atbilstības noteikumu 2016. gada redakcijā no minētās redakcijas satura izrietot, ka tajos joprojām bija paredzēta prasītājas saimniecisko interešu aizsardzība. Proti, tas vien, ka 102. noteikuma 1. punkta a) apakšpunkta ii) punkta 2016. gada redakcijā saistībā ar prasītājas ieņēmumu izlietojumu ir iekļauta frāze “ *citas tiesiski pamatotas prasītājas intereses*”, vēl nedod iespēju uzskatīt, ka kopš 2016. gada ar Atbilstības noteikumiem būtu paredzēts faktiski un prioritāri sasniegt mērķi – prasītājas saimniecisko interešu aizsardzību. Tomēr šī Komisijas kļūda neliek apšaubīt apstrīdētajā lēmumā izklāstīto tiesiski pamatoto mērķu izvērtējumu.
- 108 Šajā ziņā ir jānorāda, ka ir tiesiski pamatoti uzskatīt – kā to uzsver prasītāja (skat. šā sprieduma 105. punktu) –, ka, ņemot vērā sporta specifiku, ir nepieciešams nodrošināt, ka sporta sacensības atbilst kopējiem standartiem, citastarp paredzot nodrošināt taisnīgus sacensību norises apstākļus un sportistu fiziskās un morālās integritātes aizsardzību. Turklāt prasītāja varēja saprātīgi uzskatīt, ka atļauju piešķiršanas procedūra, ar kuru paredzēts nodrošināt to, ka ikviens rīkotājs ievēro šādus standartus, bija mehānisms, ar ko iespējams nodrošināt šāda mērķa sasniegšanu.

- 109 Turklāt, pat pieņemot, ka būtu pierādīts, ka ar 2016. gada Atbilstības noteikumiem ir paredzēts sasniegt arī tādu mērķi kā prasītājas saimniecisko interešu aizsardzība, ir konstatējams, ka apstākļi, ka viena federācija ir paredzējusi aizsargāt tās saimnieciskās intereses, pats par sevi nav pretrunā konkurences tiesību normām. Proti, kā tiesas sēdē atzinusi arī Komisija, centieni sasniegt saimnieciskos mērķus objektīvi piemīt jebkuram uzņēmumam, tajā skaitā sporta federācijai, kad tā veic saimniecisko darbību.
- 110 Tomēr, kā Komisija pamatoti ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 255.–258. apsvērumā, tāda iepriekšēju atļauju piešķiršanas procedūra kā šajā lietā prasītājas izstrādātā pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu mērķi – nodrošināt, ka sporta sacensības atbilstu kopējiem standartiem. Proti, pirmkārt, ar Paziņojumu Nr. 1974 rīkotājiem, kas ir trešās personas, ir uzlikti konkrēti pienākumi atklāt finanšu informāciju, kura pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu izvirzīto mērķi. Šajā ziņā ir jānorāda – lai gan pagaidu budžeta informācijas atklāšanu var attaisnot nepieciešamība nodrošināt, ka rīkotājs, kas ir trešā persona, spēj sarīkot sacensības, prasītāja nesniedz nekādu informāciju, kura dotu iespēju uzskatīt, ka komercdarbības plāna pilnas versijas izpaušana būtu nepieciešama, lai sasniegtu šādu mērķi. Otrkārt, prasītāja nemin nevienu attaisnojumu attiecībā uz apstākli, ka iepriekšēju atļauju piešķiršanas procedūrā, kas nostiprināta Paziņojumā Nr. 1974, būtu paredzēts lūguma piešķirt atļauju iesniegšanas termiņš, kurš būtu ilgāks par un vairāk ierobežojošs, ja runa ir par sacensībām, ko rīko trešā persona (skat. šā sprieduma 14. punktu). Treškārt, ar Paziņojumu Nr. 1974 ieviestās prasības nav izsmelošas un atstāj prasītājai plašu rīcības brīvību akceptēt vai noraidīt lūgumu attiecībā uz atvērtām starptautiskām sacensībām. Ceturtkārt, Paziņojumā Nr. 1974 nav paredzēti precīzi termiņi lūguma piešķirt atļauju izskatīšanai, un arī tas varētu būt iemesls lūgumu piešķirt atļaujas patvaļīgai izskatīšanai.
- 111 No tā izriet, ka, pat ja Komisija būtu kļūdaini balstījusies uz mērķi – prasītājas saimniecisko interešu aizsardzību – attiecībā uz 2016. gada Atbilstības noteikumiem, tā ir pareizi ņēmusi vērā iepriekšēju atļauju piešķiršanas procedūras nesamērīgumu, konkrēti, attiecībā uz apgalvoto citu mērķi, kuru esot paredzēts sasniegt ar Atbilstības noteikumiem, kas esot visu sacensību atbilstība kopējiem standartiem.
- 112 Otrām kārtām, prasītāja pārmet Komisijai, ka tā ir uzskatījusi, ka tā varētu izmantot tās ieņēmumus, lai atbalstītu sacensības, kuras rīko tās biedri, lai gan tā nenodotu savus naudas līdzekļus trešās personas rīcībā, un pēc tam no tā ir secinājusi, ka 2016. gada Atbilstības noteikumos joprojām esot paredzēta tās saimniecisko interešu aizsardzība. Prasītāja uzskata, ka no tā izriet, ka Komisija no tās pieprasa, lai tā finansētu sacensības, ko rīko trešās personas.
- 113 Tomēr apstrīdētā lēmuma 187. un 220. apsvērumā Komisija ir tikai konstatējusi, ka prasītāja nevar izmantot līdzekļus, kuru avots ir solidaritātes iemaksas, kuras veikušas arī trešās personas, lai finansētu savas sacensības, kā arī tās biedru sacensības, lai gan tā nesniedzot tādu pašu ieguvumu rīkotājiem, kas ir trešās personas.
- 114 Protams, kā apgalvo prasītāja, sporta federācija, kuras ieņēmumi ir ierobežoti, var pamatoti atsaukties uz tiesībām izmantot solidaritātes iemaksu, lai finansētu sacensības, kas, tāsprāt, ir pelnījušas šādu finansējumu, bet liegtu to citām. Tomēr, ņemot vērā tās – sacensību rīkotājas un personas, kas pilnvarota piešķirt atļauju par sacensībām, kuras rīko trešās personas, – lomu, prasītājai ir pienākums nodrošināt neizkropļotu konkurenci starp ekonomikas dalībniekiem šā sprieduma 72. un 73. punktā minētās judikatūras izpratnē. No tā izriet – kā pamatoti atzīst arī Komisija –, ka prasītāja nevar pakļaut atļaujas piešķiršanu par sacensībām, kuras rīko trešās personas, tādas solidaritātes iemaksas veikšanai, kas tiek izmantota vienīgi tās un tās biedru rīkoto sacensību finansēšanai. Līdz ar to arguments, ka Komisija esot pieprasījusi, lai prasītāja finansētu sacensības, ko rīko trešās personas, ir jānoraida, jo prasītāja nav citādā ziņā iebildusi pret apstrīdētā lēmuma 187. un 220. apsvērumu par solidaritātes iemaksu.

3. Par pārējiem Atbilstības noteikumu konteksta elementiem

- 115 Prasītāja apgalvo, ka Komisija nav veikusi pienācīgu izvērtējumu par konkrēto tirgu, ņemot vērā tā kontekstu. Konkrētāk, tā uzskata, ka Komisija ir kļūdījusies, atteikdamās ņemt vērā daiļslidošanas sacensības, kurām tā bija piešķīrusi atļauju.
- 116 Tomēr ir konstatējams, ka daiļslidošanas sacensības neietilpst Komisijas definētajā konkrētajā tirgū, proti, pasaules tirgū starptautisko ātrslidošanas pasākumu rīkošanas un komerciālas izmantošanas jomā, un ka prasītāja neiebilst pret šo definīciju.
- 117 Protams, Tiesa ir nospriedusi, ka, izvērtējot ierobežojumu mērķa dēļ, ir jāņem vērā visi nozīmīgie apstākļi, it īpaši aplūkojamo pakalpojumu būtība, kā arī faktiskie tirgu darbības un struktūras apstākļi saistībā ar šīs koordinācijas saimniecisko vai juridisko kontekstu – neatkarīgi no tā, vai šie apstākļi ir raksturīgi konkrētajam tirgum (spriedums, 2014. gada 11. septembris, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 78. punkts). Tomēr lietā, kurā taisīts šis spriedums, pastāvēja mijiedarbība starp konkrēto tirgu un citu saistīto tirgu, kas šajā lietā nav konstatēts. Apstākļi, ka prasītāja esot atbildīga arī par daiļslidošanu un ka tie paši noteikumi attiecas uz divām disciplīnām, viens pats nav pietiekams, lai pierādītu šādas mijiedarbības pastāvēšanu. Tādēļ Komisijai nebija pienākuma ņemt vērā sacensības, par kurām prasītāja piešķīrusi atļaujas tirgū, kas nošķirams no konkrētā tirgus.
- 118 Turklāt, kā izklāstīts šā sprieduma 86.–89. punktā, gan pirms, gan pēc Paziņojuma Nr. 1974 publicēšanas Atbilstības noteikumos attiecībā uz prasītājas veikto regulatora funkciju nebija sniegtas nepieciešamās garantijas, kas dotu iespēju nodrošināt trešām personām faktisku piekļuvi konkrētajam tirgum. Ņemot vērā to, ka atļauju piešķiršana nenotiek pēc objektīviem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un kontrolējamiem kritērijiem, prasītājas plašā rīcības brīvība piešķirt vai atteikt atļauju šādām sacensībām nekādā veidā netika ierobežota.
- 119 No tā izriet, ka apstāklim, ka prasītāja ir varējusi apstiprināt daiļslidošanas sacensības, pat pieņemot, ka runa būtu par īstēni neatkarīgām sacensībām, nav nozīmīgs Atbilstības noteikumu konteksta izvērtēšanai, jo tas neliek apšaubīt secinājumu, ka prasītājas atļauju piešķiršanas procedūra ļauj tai izkropļot konkurenci konkrētajā tirgū, dodot priekšrocības savām sacensībām – uz trešo personu ierosinātu sacensību rēķina, un tādēļ šie noteikumi nenodrošina faktisku piekļuvi šim tirgum.
- 120 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, Komisija ir pareizi secinājusi, ka Atbilstības noteikumu mērķis ir ierobežot konkurenci. Proti, ņemot vērā Atbilstības noteikumu saturu, mērķus un kontekstu, no tiem izriet tāds pietiekoši augstas pakāpes kaitējums, ka tie ir uzskatāmi par konkurences ierobežojumu mērķa dēļ LESD 101. panta izpratnē.
- 121 Tā kā konkurences ierobežojuma mērķa dēļ pastāvēšana ir pietiekamā mērā pamatota, veicot Atbilstības noteikumu saturu, mērķu un konteksta pārbaudi, nav nepieciešams izskatīt prasītājas argumentus attiecībā uz Komisijas secinājumiem par tās nodomu izslēgt rīkotājus, kas ir trešās personas. Proti, lai konstatētu, vai no uzņēmumu apvienības lēmuma izriet ierobežojums mērķa dēļ, nav nepieciešams pierādīt nodoma esamību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 6. aprīlis, *General Motors/Komisija*, C-551/03 P, EU:C:2006:229, 77. punkts), prasītājas izvirzītajiem argumentiem attiecībā uz šo pārbaudes daļu – par ierobežojumu mērķa dēļ – trūkst iedarbības.
- 122 Līdz ar to prasītājas otrais un ceturtais pamats ir jānoraida.
- 123 Ja Komisija pamatoti ir konstatējusi konkurences ierobežojumu mērķa dēļ, ietekme uz konkurenci nav jāizvērtē (spriedumi, 2015. gada 26. novembris, “*Maxima Latvija*”, C-345/14, EU:C:2015:784, 17. punkts, un 2016. gada 20. janvāris, *Toshiba Corporation/Komisija*, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 25. punkts). Tādēļ nav nepieciešams pārbaudīt, vai ir pamatots prasītājas izvirzītais trešais pamats, ar ko tiek apgalvots, ka Komisija esot kļūdaini secinājusi, ka Atbilstības noteikumu sekas ir konkurences ierobežojums.

C. Par piekto pamatu, ar ko tiek apgalvots, ka lēmums attiecībā uz 2014. gada Dubaijas Grand Prix neietilpst LESD 101. panta teritoriālās piemērošanas jomā

- 124 Prasītāja apgalvo, ka lēmums, ar ko netika piešķirta atļauja Dubaijas *Grand Prix*, neietilpst LESD 101. panta teritoriālās piemērošanas jomā, jo šo sacensību plānotā norises vieta bija ārpus Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) teritorijas.
- 125 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru Komisijas kompetence konstatēt un sodīt ārpus Savienības veikto rīcību, pamatojoties uz starptautisko publisko tiesību normām, var tikt konstatēta, izmantojot vai nu īstenošanas kritēriju, vai arī raksturīgo seku kritēriju (spriedums, 2017. gada 6. septembris, *Intel/Komisija*, C-413/14 P, EU:C:2017:632, 40. un 47. punkts). Īstenošanas kritērijs nozīmē, ka Komisijas kompetenci var pamatot vieta, kur pārnestā rīcība tika īstenota (spriedums, 1993. gada 31. marts, *Ahlström Osakeyhtiö u.c./Komisija*, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 un C-125/85 līdz C-129/85, EU:C:1993:120, 16. punkts). Raksturīgu seku kritērijs nozīmē, ka Komisija savu kompetenci var pamatot arī tad, ja attiecīgā rīcība Savienības teritorijā varētu radīt nepastarpinātas, būtiskas un prognozējamās sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 6. septembris, *Intel/Komisija*, C-413/14 P, EU:C:2017:632, 48.–53. punkts).
- 126 Šajā lietā Komisija apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 1. pantā ir secinājusi, ka prasītāja, “pieņemot un īstenojot Atbilstības noteikumus, pārkāpj LESD 101. pantu [...]”. Šis secinājums ir jāaplūko, ņemot vērā apstrīdētā lēmuma pamatojumu.
- 127 Šajā ziņā ir konstatējams, ka, lai gan apstrīdētajā lēmumā tik tiešām vairākkārt ir kritizēts prasītājas pieņemtais lēmums attiecībā uz Dubaijas *Grand Prix*, tomēr tajā nav minēts lēmums par atteikšanos no šīs *Grand Prix* kā tādas. Proti, Komisijai prasītājas atteikums apstiprināt Dubaijas *Grand Prix* tika iesniegts tikai tāpēc, lai ilustrētu, kā tā praksē piemēro Atbilstības noteikumus (skat., piem., apstrīdētā lēmuma 175., 176., 199.–205., 232.–235. un 243. apsvērumu).
- 128 Līdz ar to, ciktāl apstrīdētajā lēmumā runa ir par Atbilstības noteikumiem, nevis par Dubaijas *Grand Prix*, nozīmīgs ir nevis jautājums, vai šīs sacensības ir notikušas EEZ teritorijā vai ārpus tās, bet gan jautājums, vai Komisijai bija kompetence piemērot judikatūru, kas minēta šā sprieduma 125. punktā, lai lemtu par Atbilstības noteikumu saderīgumu ar LESD 101. pantu.
- 129 Šajā ziņā ir konstatējams, ka, ņemot vērā it īpaši to, ka ir paredzētas smagas un nesamērīgas sankcijas gadījumiem, ja slidotāji piedalās sacensībās, kurām prasītāja nav piešķirusi atļauju, un ka nepastāv atļauju piešķiršanā izmantojami objektīvi, pārredzami, nediskriminējoši un kontrolējami kritēriji, Atbilstības noteikumi liedz slidotājiem piedāvāt savus pakalpojumus personām, kas riko starptautiskās ātrslidošanas sacensības, kurām tā nav piešķirusi atļauju, un tādēļ arī minētajiem rīkotājiem izmantot viņu pakalpojumus konkurējošās sacensībās EEZ teritorijā vai ārpus tās. Līdz ar to Atbilstības noteikumi Savienības teritorijā varētu radīt tiešas, būtiskas un prognozējamās sekas šā sprieduma 125. punktā minētās judikatūras izpratnē. Līdz ar to Komisijai šajā gadījumā bija kompetence pieņemt apstrīdēto lēmumu, un ar tās iesaistīšanās nav pārkāpta LESD 101. panta teritoriālās piemērošanas joma.
- 130 No tā izriet, ka piektais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

D. Par sesto pamatu, kas vērstas pret secinājumu, ka prasītājas šķirējtiesas noteikumi pastiprina konkurences ierobežojumus

- 131 Ar sesto pamatu prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļā ietvertais secinājums, ka tās šķirējtiesas noteikumi pastiprinot ar Atbilstības noteikumiem izraisītos konkurences ierobežojumus, ir nepamatots, un tas nav jāņem vērā.

- 132 Attiecībā pret sesto pamatu Komisija galvenokārt izvirza vienu iebildi par nepieņemamību, ar ko tiek apgalvots, ka prasītāja nekādā ziņā neesot lūgusi atcelt secinājumu attiecībā uz šķirējtiesas noteikumiem. Turklāt Tiesas sēdē Komisija ir atzinusi, ka apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļa ir uzskatāma par izvērtējumu, ko tā esot veikusi papildus, un ka šīs iedaļas secinājums saistībā ar šķirējtiesas noteikumiem tādēļ neietilpstot konstatētajā pārkāpumā. Ņemot vērā šo paziņojumu, no tā izriet, ka Komisija lūdz Vispārējo tiesu šo pamatu noraidīt kā neiedarbīgu. Proti, saskaņā ar judikatūru izvirzītā pamata neiedarbīgums attiecas uz tā spēju – gadījumā, ja tas izrādītos pamatots, – izraisīt prasītājas lūgto atcelšanu, un nevis uz to, ka prasītājai var būt interese celt šādu prasību vai izvirzīt noteiktu pamatu, jo šie jautājumi ir saistīti attiecīgi ar prasības pieņemamību un pamata pieņemamību (spriedums, 2000. gada 21. septembris, *EFMA/Padome*, C-46/98 P, EU:C:2000:474, 38. punkts).
- 133 Pakārtoti, Komisija arī iebildumu rakstā apgalvo, ka sestais pamats katrā ziņā ir nepamatots.

1. Par sestā pamata iedarbīgumu

- 134 Atbildot uz jautājumu, kas tai tika uzdots tiesas sēdē, prasītāja ir apliecinājusi, ka ar tās lūgumu ignorēt apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļu tā īstenībā esot plānojusi panākt apstrīdētā lēmuma atcelšanu, ciktāl tas esot balstīts uz apsvērumiem, kas izklāstīti šajā punktā.
- 135 Apstrīdētā lēmuma 1. pantā ir noteikts, ka prasītāja “ir pārkāpusi [LESD] 101. pantu un [EEZ] līguma 53. pantu, pieņemdama un piemērodama attiecībā uz ātrslidošanu atbilstības noteikumus, it īpaši *ISU* 2014. gada un 2016. gada vispārīgo noteikumu 102. un 103. noteikumu”. Turklāt no apstrīdētā lēmuma 8.6. iedaļas “Secinājums par [LESD] 101. pantu un [EEZ] līguma 53. panta 1. punktu” izriet, ka rezolutīvās daļas 1. pants ir balstīts uz pamatojumu, kas ietverts apstrīdētā lēmuma 8.3.–8.5. iedaļā.
- 136 Turpretī vērtējumi attiecībā uz šķirējtiesas noteikumiem ir iekļauti iedaļā aiz secinājumiem par konkurences ierobežojuma esamību, proti, apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļā. Šajā iedaļā Komisija nav secinājusi, ka šķirējtiesas noteikumi būtu uzskatāmi par konkurences tiesību normu autonomu pārkāpumu, bet tikai to, ka tie pastiprinot ar Atbilstības noteikumiem izraisītos konkurences ierobežojumus.
- 137 No tā izriet – kā Komisija atzinusi tiesas sēdē –, ka, ņemot vērā konstatēto pārkāpumu, apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļa, kas veltīta šķirējtiesas noteikumiem, ir *ad abundatiam*, ciktāl, pat pieņemot, ka šī iedaļa būtu kļūdaina, pēdējā minētā neļauj apšaubīt, ka pastāv konkurences ierobežojums kā tāds. Tādēļ apstākļi, ka šī iedaļa būtu prettiesiska, nevarētu izraisīt apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 1. panta atcelšanu. Līdz ar to prasītājas sestajam pamatam, kas izvirzīts, lai pamatotu prasījumu par apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 1. panta atcelšanu, trūkst iedarbības.
- 138 Tomēr saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 2. pantu prasītājai ir pienākums atturēties no jebkuras 1. pantā minētās darbības vai rīcības atkārtošana, kā arī no jebkuras darbības vai rīcības ar līdzvērtīgu mērķi vai sekām. Šis pants ir aplūkojams kopsakarā ar apstrīdētā lēmuma 338.–342. apsvērumu, kur noteikti pasākumi, kas prasītājai ir jāveic, lai tā izpildītu savu pienākumu izbeigt pārkāpumu. Tomēr šajos apsvērumos Komisija ir norādījusi, ka prasītāja pēc būtības varot izbeigt pārkāpumu, vienlaikus saglabājot tās atļauju piešķiršanas procedūru, tomēr vienīgi tad, ja tā būtiski grozītu ne tikai Atbilstības noteikumus un Paziņojumu Nr. 1974, bet arī tās šķirējtiesas noteikumus.
- 139 Tādējādi Komisija prasītājas atļauju piešķiršanas procedūras saglabāšanas tiesiskumu ir pakļāvusi nosacījumam, ka tiktu būtiski grozīti, piemēram, tās šķirējtiesas noteikumi. No tā izriet, ka apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļa ir daļa no atbalsta, ka nepieciešams tās rezolutīvās daļas 2. pantam.
- 140 Līdz ar to pretēji Komisijas apgalvojumam sestais pamats ir iedarbīgs, jo tas ir izvirzīts lūguma atcelt apstrīdētā lēmuma 2. pantu, pamatošanai.

2. Par lietas būtību

- 141 Attiecībā uz šā pamata pamatotību prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļā pēc būtības ir pieļautas divas kļūdas vērtējumā. Pirmkārt, Komisija esot kļūdaini secinājusi, ka šķirējtiesas noteikumi sarežģījot iedarbīgu aizsardzību tiesā pret konkurenci potenciāli ierobežojošu prasītājas lēmumu. Otrkārt, tā uzskata, ka šī iedaļa nav nozīmīga, jo Komisija neuzskata, ka CAS šķirējtiesas procedūras izmantošana būtu uzskatāma par LESD 101. panta pārkāpumu.
- 142 Kā izriet no šā sprieduma 132. punkta, Komisija atzīst, ka šķirējtiesas noteikumi nav uzskatāmi par LESD 101. panta pārkāpumu. Tomēr tā aizstāv vērtējumu, ko tā iekļāvusi apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļā, un norāda, ka tā bija tiesīga veikt strīdīgo izvērtējumu.
- 143 Komisija savos procesuālajos rakstos citastarp uzsver, ka tā esot varējusi uzskatīt šķirējtiesas noteikumus kā vainu pastiprinošu apstākli Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu (OV 2006, C 210, 2. lpp.; turpmāk tekstā – “2006. gada pamatnostādnes”), 28. punkta izpratnē, ja tā būtu nolēmusi piemērot šādu sankciju.
- 144 Tomēr apstrīdētajā lēmumā jēdziens “vainu pastiprinošs apstāklis” nav izmantots, un tas neietver atsauci uz 2006. gada pamatnostādņēm.
- 145 Tomēr ir jāatgādina, ka, secinājusi, ka Atbilstības noteikumi ierobežo konkurenci, Komisija pēc tam konstatēja, ka šķirējtiesas noteikumi pastiprinot to izraisītos ierobežojumus. Turklāt tā pēc būtības ir paudusi uzskatu, ka atļauju piešķiršanas procedūras saglabāšanas gadījumā Atbilstības noteikumi, Paziņojums Nr. 1974 un šķirējtiesas noteikumi esot būtiski jāgroza.
- 146 Lai gan Komisija šajā lietā nav uzlikusi naudas sodus, ko iebildumu paziņošanas stadijā vēl apsvēra darīt, tomēr apstāklis, ka tā uzskatīja, ka šķirējtiesas noteikumi pastiprina ar Atbilstības noteikumiem izraisītos ierobežojumus, tā secināja, ka jāpaplašina prasītājam uzdoto pienākumu tvērums, tās atļauju piešķiršanas procedūras saglabāšanas tiesiskumu padarot atkarīgu no grozījumiem, tostarp šajos noteikumos.
- 147 Tādējādi Komisija pēc būtības ir turpinājusi ievērot 2006. gada pamatnostādņu loģiku par to, ka sodu aprēķinā tiek ņemti vērā vainu pastiprinoši apstākļi, lai arī apstrīdētajā lēmumā tā galu galā nav uzlikusi nekādu sodu.
- 148 Tomēr, pat pieņemot, ka Komisija, kā tā apgalvo, būtu uzlikusi prasītājam pienākumus 2006. gada pamatnostādņu iespaidā un ka tā tādējādi varētu izmantot šo pamatnostādņu piemērošanu, neveicot iemeslu aizstāšanu, ir uzskatāms, ka tā kļūdījās, uzskatīdama, ka šķirējtiesas noteikumi ir uzskatāma par vainu pastiprinošu apstākli 2006. gada pamatnostādņu izpratnē.
- 149 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai gan pamatnostādnes nav uzskatāmas par Komisijas pieņemto lēmumu tiesisko pamatu, tomēr, pieņemot šādus uzvedības noteikumus un līdz ar to publicēšanu darot zināmu, ka Komisija tos piemēros, tā pati ierobežo savas rīcības brīvības izmantošanas iespējas. Līdz ar to tā nevar atkāpties no šiem noteikumiem, ņemot vērā risku, ka tai var tikt piemērotas sankcijas, attiecīgā gadījumā par vispārējo tiesību principu, piemēram, vienlīdzīgas attieksmes principa vai tiesiskās paļāvības aizsardzības principa, neievērošanu. Tādēļ nevar noliegt, ka ar konkrētiem nosacījumiem un atkarībā no konkrētā satura šādām vispārpiemērojamām uzvedības normām var būt juridiskas sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 28. jūnijs, *Dansk Rørindustri u.c./Komisija* (C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, EU:C:2005:408, 209.–211. punkts).

150 2006. gada pamatnostādņu 28. punkts ir formulēts šādi:

“Naudas soda pamatsummu var palielināt, ja Komisija konstatē vainu pastiprinošus apstākļus, proti:

- ja uzņēmums turpina vai atkārtoti to pašu vai līdzīgu pārkāpumu pēc tam, kad Komisija vai valsts konkurences iestāde ir konstatējusi, ka šis uzņēmums ir pārkāpis [LESD] 101. vai 102. panta noteikumus. Tad pamatsummu palielina līdz pat 100 % par katru šādu pārkāpumu.
- ja uzņēmums liedzas sadarboties ar Komisiju vai liek šķēršļus tās veiktajā izmeklēšanā,
- ja uzņēmums ir bijis līderis vai iniciators pārkāpuma izdarīšanā, Komisija pievērš īpašu uzmanību visiem pasākumiem, kas veikti, lai piespiestu citus uzņēmumus piedalīties pārkāpumā un/vai visus pretpasākumus, kas veikti pret citiem uzņēmumiem, lai tie piedalītos praksē, kas veido pārkāpumu.”

151 Tas, ka 2006. gada pamatnostādņu 28. punkta pirmajā daļā ir izmantots vārds “proti”, liecina par to, ka runa ir par neizsmēlošu vainu pastiprinošo apstākļu sarakstu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 11. jūlijs, *Team Relocations* u.c./Komisija, C-444/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:464, 105. punkts).

152 Tomēr ir konstatējams, ka visiem vainu pastiprinošajiem apstākļiem, kas iekļauti 2006. gada pamatnostādņu 28. punktā ietvertajā sarakstā, kopējs ir tas, ka tie apraksta nelikumīgu rīcību vai nelikumīgus apstākļus, kas palielina pārkāpuma radīto kaitējumu un kas attaisno īpašu nosodījumu, kurš izpaužas kā atbildīgajam uzņēmumam piemērotās sankcijas apmēra palielināšana. Proti, 2006. gada pamatnostādņu 4. punktā ir teikts, ka Komisijai ir pilnvaras uzlikt naudas sodu, kas ir jānosaka pietiekami preventīvā līmenī, un tas ir saistīts ar nepieciešamību pielāgot jebkura naudas soda pamatsummu, ņemot vērā arī eventuālus vainu pastiprinošos apstākļus saistībā ar pārkāpumu.

153 No tā izriet, ka vienīgi nelikumīga rīcība vai nelikumīgi apstākļi, kas palielina pārkāpuma radīto kaitējumu, piemēram, pamatnostādņu 28. punktā minētie trīs apstākļi, var attaisnot smagāka soda piemērošanu par Savienības konkurences tiesību normu pārkāpšanu, jo nevienu nevar atturēt no likumīgas vai nekaitīgas rīcības.

154 Tomēr šajā lietā, pirmkārt, ir jānorāda, kā Komisija atzīst apstrīdētā lēmuma 269. apsvērumā, ka šķirējtiesa ir uzskatāma par vispārēji atzītu un juridiski saistošu metodi strīdu risināšanā un ka apstākļi, ka tiek parakstīta klauzula par šķirējtiesu, pats par sevi neierobežo konkurenci.

155 Otrkārt, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 286. apsvēruma un pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, ir konstatējams, ka Komisija nav paudusi uzskatu, ka šķirējtiesas noteikumos nav ievērotas sportistu tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu.

156 Treškārt, ir jāuzsver, ka šķirējtiesas juridiski saistošo statusu un to, ka šķirējtiesas noteikumi paredz CAS izņēmumpiekritību risināt strīdus saistībā ar prasītājas lēmumiem par neatbilstību, var pamatot ar tiesiski pamatotām interesēm saistībā ar sporta specifiku. Šajā ziņā ir jānorāda, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesa šādi ir lēmusi lietā, kurā citastarp runa ir par šķirējtiesas noteikumiem. Tā ir atzinusi, ka bija interese par to, lai strīdi, kas rodas profesionālā sporta jomā, it īpaši tādi, kuriem ir starptautiska dimensija, tiktu nodoti izskatīšanai specializētā tiesā, kura nepieciešama, lai lietu izskatītu ātri un ekonomiski. Tā ir piebildusi, ka starptautiskos augsta līmeņa sporta pasākumus dažādās valstīs rīko organizācijas, kurām mītne atrodas dažādās valstīs, un ka tie bieži vien bija atvērti sportistiem no visas pasaules. Šajā kontekstā vērtējamā vienreizējā un specializētā starptautiskā šķirējtiesā atvieglo procesuālu vienveidību un stiprina tiesisko drošību (ECT, 2018. gada 2. oktobris, *Mutu* un *Pechstein* pret Šveici, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, 98. punkts).

- 157 Ceturtkārt, ir jāatgādina, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka ikvienai personai ir tiesības prasīt atlīdzību par zaudējumiem, ja pastāv cēloņsakarība starp attiecīgajiem zaudējumiem un aizliegto vienošanos vai darbību, kas aizliegta LESD 101. pantā (spriedums, 2014. gada 5. jūnijs, *Kone u.c.*, C-557/12, EU:C:2014:1317, 22. punkts).
- 158 Tiesības ikvienai personai prasīt zaudējumu atlīdzināšanu palielina Savienības konkurences tiesību normu iedarbīgumu un var atturēt no nolīgumiem vai prakses, kas bieži vien norisinās slepus un var ierobežot vai izkropļot konkurenci – tādējādi tās veicina iedarbīgas konkurences saglabāšanu Savienībā (spriedumi, 2001. gada 20. septembris, *Courage* un *Crehan*, C-453/99, EU:C:2001:465, 27. punkts, un 2014. gada 5. jūnijs, *Kone u.c.*, C-557/12, EU:C:2014:1317, 23. punkts).
- 159 Šajā lietā, lai gan šķirējtiesas noteikumi neļauj slidotājiem vērsties kādas valsts tiesā ar prasību atcelt lēmumu par neatbilstību, kas neatbilst LESD 101. panta 1. punktam, tomēr slidotāji, ja tie vēlas, var, atsaucoties uz judikatūru, kas minēta šā sprieduma 157. un 158. punktā, valsts tiesā celt prasību par kaitējuma atlīdzināšanu. Turklāt rīkotāji, kas ir trešās personas, var celt prasību par kaitējuma atlīdzināšanu, ja tie uzskata, ka lēmums par atteikumu piešķirt atļauju ir pretrunā LESD 101. panta 1. punktam. Šādos gadījumos valsts tiesai nav saistošs CAS veiktais vērtējums par lēmuma par neatbilstību vai atteikumu piešķirt atļauju atbilstību Savienības tiesību aktiem konkurences jomā, un attiecīgā gadījumā tā var vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam.
- 160 Turklāt ir jānorāda, ka slidotājs un rīkotājs, kas ir trešā persona, par kuru pieņemts lēmums par neatbilstību vai atteikumu piešķirt atļauju pretēji LESD 101. panta 1. punkta prasībām, var arī iesniegt sūdzību kādas dalībvalsts konkurences iestādē vai Komisijā, kā to izdarīja arī sūdzības iesniedzēji šajā lietā. Ja iestāde, kurai ir uzdots izskatīt lietu, pieņemtu lēmumu, minētā persona joprojām vēl varētu attiecīgā gadījumā panākt, ka pārbaude par lietu tiek veikta Savienības tiesās. Proti, Savienības tiesām būtu jālemj par šādu jautājumu saistībā ar prasību atcelt tiesību aktu, kas celts par Komisijas lēmumu, vai pēc dalībvalsts tiesas iesniegta lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, kamēr tā izskata prasību, kura celta par dalībvalsts konkurences iestādes lēmumu.
- 161 No šā sprieduma 157.–160. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka pretēji tam, ko apgalvo Komisija, nav tā, ka CAS šķirējtiesas sistēmas izmantošana apdraudētu Savienības konkurences tiesību normu pilnīgu iedarbīgumu.
- 162 Komisijas minētā judikatūra šo secinājumu neatspēko. Proti, atšķirībā no lietā, par ko taisīts 2018. gada 6. marta spriedums *Achmea* (C-284/16, EU:C:2018:158, 55. punkts), aplūkotajiem apstākļiem, CAS satversmes pirmsākumi nav saistīti ar līgumu, kurā dalībvalstis ir piekritušas atkāpties no savu tiesu jurisdikcijas un līdz ar to no tiesību aizsardzības līdzekļu sistēmas, ko LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā tām ir prasīts izveidot jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, un izskatāmie strīdi var būt par konkurences tiesību piemērošanu vai interpretāciju.
- 163 No iepriekš izklāstītā izriet – tas, ka šķirējtiesas noteikumi piešķir CAS izņēmumpiekritību pārbaudīt lēmumu par neatbilstību tiesiskumu, un tas, ka šķirējtiesa šajā lietā ir juridiski saistoša, nav uzskatāms par nelikumīgu apstākli, kura dēļ šajā lietā konstatētā pārkāpuma kaitīgums būtu lielāks nekā pārkāpumiem, kuri minēti 2006. gada pamatnostādņu 28. punkta sarakstā. Tādēļ Komisija nevarēja uzskatīt, ka šķirējtiesas noteikumi ir uzskatāmi par vainu pastiprinošu apstākli, un līdz ar to tā nevarēja secināt, ka tie pastiprina ar Atbilstības noteikumiem izraisītos konkurences ierobežojumus.
- 164 No tā izriet, ka ir jāpiekrīt prasītājas sestajam pamatam, ar ko tiek apgalvots, ka apstrīdētā lēmuma 8.7. iedaļā ietvertais secinājums ir nepamatots.

E. Par septīto pamatu – Regulas Nr. 1/2003 7. panta 1. punkta otrā teikuma pārkāpumu

- 165 Ar septīto pamatu prasītāja apšaubā apstrīdētā lēmuma 2. panta tiesiskumu, pēc būtības apgalvojot, ka Komisija ir pārkāpusi Regulas Nr. 1/2003 7. pantu, tai uzdodama korektīvos pasākumus, kuriem nav nekādas saistības ar apgalvoto pārkāpumu. Konkrētāk, prasītāja apgalvo, ka Komisija ir kļūdušies, tai uzdodama veikt grozījumus Atbilstības noteikumos, tādējādi pārkāpjot Regulas Nr. 1/2003 7. panta 1. punktu, lai gan noteikumu aspekti, attiecībā uz kuriem bija paredzēts veikt šīs izmaiņas, nav uzskatāmi par pārkāpumiem. Tāpat, tā kā Komisija nav konstatējusi ar šķirējtiesas noteikumiem pieļauto pārkāpumu, tā nevarot tai uzdot to grozišanu.
- 166 Komisija iebilst – tā neesot uzdevusi prasītājai veikt korektīvus pasākumus. Tā apgalvo, ka tā, pamatojoties uz Regulas Nr. 1/2003 7. panta 1. punkta pirmo teikumu, vienkārši ir pieprasījusi, lai prasītāja izbeigtu pārkāpumu, vienlaikus atstājot tai izvēli attiecībā uz pārkāpuma izbeigšanas veidu.
- 167 Ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 1/2003 7. panta 1. punktā ir noteikts:
- “Ja Komisija uz sūdzības pamata vai pēc savas iniciatīvas atklāj, ka ir [LESD 101.] panta vai [102.] panta pārkāpums, tā var ar lēmumu pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām šādas pārkāpšanas izbeigšanu. Šim nolūkam Komisija attiecībā uz uzņēmumiem var ieviest tādus uzvedības vai strukturālos aizsardzības līdzekļus, kas ir proporcionāli izdarītajam pārkāpumam un kas ir vajadzīgi, lai efektīvi izbeigtu pārkāpšanu.”
- 168 Šajā normā minētais nosacījums, ka korektīvajiem pasākumiem ir jābūt samērīgiem ar izdarīto pārkāpumu, nozīmē, ka uzņēmumiem uzliktais slogs saistībā ar konkurences tiesību normu pārkāpuma izbeigšanu nedrīkst pārsniegt to, kas ir piemērots un nepieciešams, lai sasniegtu paredzēto mērķi, proti, atjaunot tiesiskumu attiecībā uz šajā lietā pārkāptajām normām (spriedums, 1995. gada 6. aprīlis, *RTE un ITP/Komisija*, C-241/91 P un C-242/91 P, EU:C:1995:98, 93. punkts).
- 169 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 2. pantu Komisija ir uzdevusi prasītājai iedarbīgi izbeigt konstatēto pārkāpumu un atturēties no tādu pasākumu veikšanas, kuriem ir tāds pats mērķis vai sekas vai līdzvērtīgs mērķis vai sekas. Apstrīdētā lēmuma 339. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka pastāvēja “vairāk nekā viens līdzeklis”, kā iedarbīgi izbeigt konstatēto pārkāpumu, un pēc tam ir norādījusi divus no tiem. Tādējādi tā, pirmkārt, puda uzskatu, ka prasītāja varot atcelt savu atļauju piešķiršanas procedūru un ar to saistīto sankciju sistēmu. Otrkārt, apstrīdētā lēmuma 339. apsvērumā Komisija ir norādījusi – ja prasītāja izvēlētos atstāt spēkā savu atļauju piešķiršanas procedūru, tā varētu iedarbīgi izbeigt pārkāpumu “vienīgi” tad, ja tiktu būtiski grozīti Atbilstības noteikumi, “*ISU* šķirējtiesas noteikumi” un Paziņojumā Nr. 1974 nostiprinātie atļauju piešķiršanas kritēriji, vienlaikus uzskaitot virkni darbību, kuras prasītājai esot jāveic, lai to panāktu.
- 170 Vispirms – ir uzskatāms, ka, tā kā Komisija šajā lietā ir pareizi ņēmusi vērā to, ka pastāv ierobežojums mērķa dēļ, šis pamats ir jānoraida, ciktāl ar to pārņemts Komisijai, ka tā uzdevusi prasītājai veikt pasākumus, kuri nav saistīti ar pārkāpuma konstatējumu.
- 171 Turpretī, kā Komisija uzsvēra tiesas sēdē, atbildot uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu, šķirējtiesas noteikumi nav konstatētā pārkāpuma neatņemama sastāvdaļa un, kā izriet no šā sprieduma 163. punkta, Komisija ir kļūdušies, uzskatīdama, ka tie pastiprina šo pārkāpumu.
- 172 Tomēr apstrīdētā lēmuma 339. apsvērumā Komisija ir paudusi uzskatu, ka atļauju piešķiršanas procedūras uzturēšana spēkā esot iespējama vienīgi tad, ja prasītāja grozītu šķirējtiesas noteikumus (skat. šā sprieduma 169. punktu). Šādam iemeslam, ņemot vērā apstrīdētā lēmuma 2. pantu, kurā prasītājai uzdots izbeigt pārkāpumu un darīt zināmus Komisijai šajā nolūkā veiktos pasākumus, ir ierobežots tvērums, pat pieņemot – kā apgalvo Komisija –, ka šis pieprasījums grozīt šķirējtiesas noteikumu nav uzskatāms par “korektīvu pasākumu” Regulas Nr. 1/2003 7. panta 1. punkta otrā teikuma izpratnē.

- 173 No iepriekš izklāstītā izriet, ka Komisija ir kļūdījusies, pieprasīdama no prasītājas, lai tā veiktu grozījumus šķirējtiesas noteikumos, kuri nepastiprinot konstatētā pārkāpuma smagumu un turklāt neesot tā neatņemama sastāvdaļa.
- 174 Līdz ar to ir daļēji jāpiekrīt septītajam pamatam, ciktāl Komisija ir pieprasījusi būtiski grozīt šķirējtiesas noteikumus, ja atļauju piešķiršanas procedūra tiktu atstāta spēkā, bet pārējā daļā – jānoraida.

F. Par astoto pamatu, ar ko tiek apgalvots, ka periodisku soda maksājumu piemērošanai nav tiesiska pamata

- 175 Prasītāja apgalvo, ka Komisija nevarot tai uzlikt naudas sodus divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, uzdotie korektīvie pasākumi esot nekonkrēti un neprecīzi, un, otrkārt, tie neesot saistīti ar konstatēto pārkāpumu.
- 176 Pirmām kārtām, kā izriet no septītā pamata izvērtējuma, Komisija ir sniegusi pietiekoši precīzas norādes attiecībā uz pasākumiem, kuri prasītājai ir jāpieņem, lai izbeigtu konstatēto pārkāpumu. Tādēļ prasītājas arguments, ka, ņemot vērā minēto pasākumu nekonkrētumu un neprecizitāti, Komisija nevarot uzlikt naudas sodus, ir jānoraida.
- 177 Otrām kārtām, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 24. panta 1. punkta a) apakšpunktu, ja Komisija pieņem lēmumu, piemērojot minētās regulas 7. pantu, tā var arī uzlikt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām periodiskus soda maksājumus, lai tos piespiestu izbeigt LESD 101. vai 102. panta normu pārkāpumu. Tomēr, kā izklāstīts saistībā ar septīto pamatu, šķirējtiesas noteikumi neietilpst konstatētajā pārkāpumā, tādēļ Komisija nevarot pieprasīt no prasītājas to grozīt un līdz ar to nevarot piemērot naudas soda maksājumus, kas ir cieši saistīti ar prasībām grozīt minētos noteikumus.
- 178 Līdz ar to astotajam pamatam daļēji ir jāpiekrīt, ciktāl tajā runa ir par soda maksājumu piemērošanu gadījumā, ja šķirējtiesas noteikumi netiek grozīti, bet pārējā daļā ir jānoraida.

V. Secinājumi par prasības iznākumu

- 179 Ir jānoraida prasītājas prasījumi attiecībā uz apstrīdētā lēmuma 1. panta atcelšanu.
- 180 Turpretī no sestā un septītā pamata izvērtējuma izriet, ka Komisija ir nepareizi secinājusi, ka šķirējtiesas noteikumi pastiprinot Atbilstības noteikumu izraisītos konkurences ierobežojumus un pieprasījusi būtiski grozīt minētos noteikumus, lai gan tie nebija konstatētā apstrīdētā lēmuma 1. panta pārkāpuma neatņemama sastāvdaļa. Tādēļ apstrīdētā lēmuma 2. pants daļēji ir jāatceļ.
- 181 Visbeidzot, no astotā pamata izvērtējuma izriet, ka līdz ar to daļēji ir jāatceļ apstrīdētā lēmuma 4. pants, kurā ir paredzēta naudas soda piemērošana 2. panta neievērošanas gadījumā, jo tas ir saistīts ar prasību grozīt šķirējtiesas noteikumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 182 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 3. punktam, ja lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.
- 183 Tā kā šajā lietā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs attiecībā uz tās prasījumu atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu un daļēji labvēlīgs attiecībā uz tās prasījumu atcelt minētā lēmuma 2. un 4. pantu, ir jālemj, ka katra puse pati sedz savus tiesāšanās izdevumus.

¹⁸⁴ Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 3. punktu Vispārējā tiesa var nolemt, ka personām, kas iestājušās lietā un kas nav dalībvalstis un iestādes, savi tiesāšanās izdevumi ir jāsedz pašām. Šis lietas apstākļos ir jānolemj, ka personas, kas iestājušās lietā, pašas sedz savus tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) **Atcelt Komisijas Lēmuma C(2017) 8230 *final* (2017. gada 8. decembris) par procedūru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta AT/40208 – Starptautiskās Slidošanas savienības atbilstības noteikumi) 2. un 4. pantu, ciktāl Komisija, uzdodot Starptautiskajai Slidošanas savienībai izbeigt konstatēto pārkāpumu un paredzot naudas sodu gadījumam, ja tas netiktu izbeigts, atsaucas uz šķirējtiesas noteikumiem un pieprasa to grozīšanu, ja tiktu atstāta spēkā iepriekšēju atļauju piešķiršanas procedūra.**
- 2) **Pārējā daļā prasību noraidīt.**
- 3) ***International Skating Union* un Eiropas Komisija savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.**
- 4) ***European Elite Athletes Association, Jan Hendrik Tuitert* un *Niels Kersholt* savus tiesāšanās izdevumus sedz paši.**

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2020. gada 16. decembrī.

[Paraksti]